

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-ÚT 56. SZAM
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGO.
HAVONTA 5 P 20 FILLER.

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 285 SZAM

Kállay miniszterelnök nagy beszéde a képviselőházban

A zsitoméri térségben a diadalmas német csapatok 3 lövészhadosztályt, 3 lovashadosztályt, 1 lovashadtestet és 2 páncélosdandárt semmisítettek meg

A szovjet minden támadása összeomlott a német fegyverek tüzeiben -- A németek Kirovgrád fölött több fontos magaslati állást visszafoglaltak -- A délolaszországi arcvonalon nem sikerült az angol-szások előretörési kísérlete -- Törökország nem vesz tevőlegesen részt a katonai hadműveletekben

Churchill tüdőgyulladásban megbetegedett

A KELETI ARCVONALON a nagy küzdelem változatosan hevességgel folyik. Egyik német katonai szakértő így jellemzi a szovjet arcvonal helyzetét: hatalmas mérkőzés folyik a keleti arcvonalon a kezdeményezésért. A legnagyobb küzdelem most az északi részén fejlődött ki: északabbra helyeződött a küzdelem súlypontja, Zslobin és Nyevelj körül tombol a legnagyobb harc. A szovjet egyre újabb és újabb tömegeket, a téli hadsereg újabb erőit veti a küzdelembe, de a német elhárítás kemény és sikeres a szovjet páncélosok kaj és lövészhadosztályokkal szemben és a bolsevista hadsereg véres veszteségeit szenved. Kemény küzdelem folyik a Pripjet mozsár vidékén is. A múlt nap hadieseményeit a keleti arcvonalon a következőkben foglalhatjuk össze: a szovjet kíméletlen erőikkel támadt és kísérlet megátírását Zslobinnál, de a németek sorra elhárították az áttörési kísérleteket. Neveljnél is támadt a szovjet, és itt még tart a súlyos küzdelem. Itt a szovjet tülerővel támad, Kirovgrádnál, ahol a szovjet két nappal ezelőtt kezdett sikereket érni el, a németek ellentámadása és megfelelő ellenintézkedése eredményes, máris visszafoglaltak több fontos és jelentős magaslati állást, amelynek a további harcokban nagy szerepe lesz. A szovjet nagy veszteségeit bizonyítja az is, hogy a múlt nap 76 repülőgépet vesztett.

AZ OLSZORSZÁGI ARCVONALON az angolszász csapatok röviddebb pihenő után folytatják a támadásokat úgy a nyugati, mint a keleti szárnyon. Az angolszászok súlyos veszteségeik ellenére is igen esélyes előrehaladást értek el. Az angolszászok további erős támadása várható. Az angolszászok, mint a semleges sálto is megállapítja, újabbban ismét főleg a segédnépek, kanadák, stb. csapatait vetik be a legnehezebb küzdelembe és az angol katonaságot kímélik, ami vegyes érzelmet vált ki a szövetségesek táborában is.

CHURCHILL HOLLÉTE FELŐL sok ellentétes hír jelent meg és sok különböző feltevésre adott alkalmat sok találgatás is jelent meg. Egyes hírek szerint Gibraltárban tén felmájd a portugál és spanyol állam-fővel találkozott volna, más hírek amerikai úttjáról adtak jelentést. Most azonban olyan jelentés derült fényt Churchill hollétére, amelyre

senki sem számított: Churchill tüdőgyulladásban megbetegedett. Londoni jelentés szerint őt hivatalosan is közölték, hogy Churchill tüdőgyulladásban fekszik és gondos ápolás alatt áll. Katonatorvosok kezelik, így feltehető, hogy Churchill még Karóiban tartózkodik. Churchill betegsége folytán most a többi diplomáciai esemény rövid időre háttérbe szorult.

A SZOVJET ELŐRETÖRÉSENEK NEVEZI a világsajtó a cseh-szovjet egyezményt, amelyet bizonyos körök Angliában, de különösen Amerikában igen hívősen fogadjak, sőt el is ítélték. A szovjet előretörése és tervszerű terjeszkedése főképp-főképp érezhető. Svájcban már nyitott folyik a kommunista agitáció és Bern városában, de több más svájci városban, Svájc más vidékein is hosszabb idő óta kommunista nyomtatványokat és propagandairajokat terjesztenek részben nyomdai úton, részben sokszorosító készülékek útján. Több hítkos nyomda is a szovjet szolgálatában áll. A szovjet balkáni terjeszkedésének elősegítője Tito parlamenti vezető, aki már szembeszáll Peter királlyal is és most svéd jelentés arról számol be, hogy Tito kiküldi a jugoszláv köztársaságot. Tito parlamenti kormányát kénytelen-kelletlen támogatja Anglia is és ezt a támogatást az orosz politikai sikerének tekintik.

A LEGI TERRORTÁMADÁS tovább folytatása mellett döntött az angol kormány: Eden nyilatkozott az angol alsóházban Németország bombázása ügyében és kijelentette egy kérdésre, hogy a légitámadó akció elhárítására, vagy gyengítésére nem gondolnak. Német részről megjegyezték Eden nyilatkozatára, hogy Németország felkészülten várja az újabb támadásokat is és a kemény megtorlás órája közeledik. A légiterror-támadások során az angolszász repülőek a múlt nap Innsbruckot is támadták.

TÖRÖKORSZÁG FELŐL KÉT HIR is érkezik. Mint az angol hírszo gát Ankarából jelent, a török táborában az a benyomás, hogy Törökország nem szándékozik résztvenni katonai műveletben. Török politika körök habozás nélkül jelelték kifejezésre legnagyobb meglepetésüket a második kairói értekezlet kérdésében. A szövetségeseket itt maradték nélkül tájékoztatják a török lehetőségekről a törökök pedig megismer-

kedtek Roosevelttel. A török sajtó egyöntetűen megalapítja, a második kairói értekezlet a török diplomácia győzelme volt. A török kormányzat néppárti keddi gyűlésén résztvevő valamennyi képviselő azt a következtetést vonja le, hogy Törökország bár ideológiailag szemponból a demokráciák oldalán áll, nincs azon a ponton, hogy tevőlegesen részt kérjen a katonai hadműveletekből.

A BOLSEVISTA TENGERALATTJÁROKNAK a Finn-öbölbe, a Keleti tengerbe való áttörése ellen a tavasszal megkezdett elhárító intézkedések teljes sikerre vezettek. A tenger egész területét nagykiterjedésű háló és aknazárak reteszelték el, úgyhogy a nagyszámú ellenséges támadással szemben is sikerült teljesen serteletlenül megóvni a finn haditengerészetet és légierevel hű fegyverbarátságban egész éven át szakadatlanul működő búvárhajó vadász és őrhajó kötelékeket. Az ellenség hónapokon át húzódo eredménytelen belvárosi kísérletei során a Bothemer ellenjenger nagy vezetéseivel harcoló tengeri erőknek sikerült a Tschirch tengerezkapitány irányítása szerint elhelyezett hálózatokban 6 szovjet tengeralattjárót elsüllyeszteni. A nyugati felé irányuló áttörési kísérletek közben, jövábli tengeralattjárók még a hálózat előtt ismételt vállalkozások során lerakott terjedelmes aknazúzák pusztultak el anélkül, hogy ezek nek az eredményeknek az részletei pontosan ismereteket lejték volna. Több tengeralattjáró súlyosan megsérült, ezenkívül a napokon át tartó harcokban az ellenség felszín tengeri erejével vívott harcokban, amelyek során 10 gyorsnaszádot, vagy ágyúnaszádot süllyesztettek el és kétszáz fegyvereseket megölték. További ellenséges hajók pusztultak el, vagy rongálódtak meg aknázárutak következtében. Különösen kitűnő te magát a közben háshiált hall Schwarte korvettkapitány vezetése alatt álló aknazúgó hajóraj.

RYTI FINN ÁLLAMFŐT szerdán küldöttség keres fel és ö'er alifrással ellátott emlékiratot nyújtott neki. Noha az emlékirat szövegét nem tették közzé, beavatój körökben tudni vélik, hogy a tartalma a kora ősszel nyilvánosságra hozott úgynevezett 33-as emlékirat szelleme és az ahhoz hasonló későbbi politikai megnyilatkozások ellen foglal

állást. A Svenska Pressen tudni véli, hogy az emlékiratnak legalább egy-

harmada Lincolnes miniszterelnök politikájával száll vitába.

Véresen összeomlott a szovjet támadása Charonnál és Pripjetnél

Berlin, december 16. A Füh- rer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderő főparancsnoksága közli:

A szovjetnek a chersoni hídfő ellen intézett több támadása az összpontosított elhárító tűzben összeomlott. Csapataink a kirovgrádi térségben ellenséges támadások visszaverése után folytatták ellentámadásukat és a szívós ellenséges ellenállás ellenére rohammal elfoglaltak több helységet és fontos terepszaka-

szakot. A szovjet a Pripjet mellett páncélos támogatással támadott. A támadásokat az ellenség nagy vereséssel megellett visszavertük. Slobin harci térségében váltakozó harcok után szerdán is meghiusult az ellenség valamennyi áttörési kísérlete. Neveltől délre súlyos elhárító harcok vannak folyamatban a tülerőben lévő szovjet erőkkel. A keleti arcvonalon szerdán 76 ellenséges gépet lőtünk le.

Súlyos vereséget szenvedtek az angolszászok a délolaszországi szakaszon

A délolaszországi arcvonal nyugati részén az ellenség szerdán Mignanótól kétoldalt nagyobb erőkkel támadásba ment. A támadásokat számos páncélos szőlővése mellett visszavertük. Mignanótól északnyugatra az egyik elvesztett magaslatért meg folytak a harcok. Az angolszászok a keleti szakaszon páncélos támadással megindított támadásait folytatása során szerdán is

súlyos ember- és anyagvesztéseket szenvedtek. Egy északamerikai bombázóköték szerdán a déli órákban megtámadta Innsbruck városát. A romboló bombák következtében főleg lakónegyedekben és kulturális épületekben károkat keletkeztek. Az elmúlt éjszakan néhány ellenséges zavarórepülőgépet berepült a Rajna-west-fáliai iparvidék fölé. (MTI)

Meghíusított szovjet támadási kísérletek

Berlin, december 16. (Német TI) Mint a Német TI értesül, a chersoni hídfőnél december 15-én a nehézfegyverek összpontosított tüzeben már a német állások előtt összeomlott több ellenséges támadás. Kirovgrádtól délkeletre egy német támadás az ellenség ismételt heves ellentámadásainak elhárítása után december 15-én további tért nyert. Kirovgrádtól északra német gyalogos- és páncélos kötelékek a szívós ellenséges ellenállás leküzdése után elfoglaltak egy magaslatot és több helységet.

A Pripjet és Beresina között a szovjet december 16-án ismét megkezdte támadásait páncélos támogatással. Az ellenséget a neki okozott súlyos veszteségek mellett visszavertük. Slobin harci térségében a bolsevisták támogatásával támadást intéztek. A szovjet áttörési kísérletei súlyos és változatos harcokban a német légitfegyverek hatásos támadásával meghiusultak. A Neveltől délre lévő térségben december 15-én is tovább tartottak a súlyos elhárító harcok az újból meg újból támadó ellen-

séggel. Kricsevtől nyugatra csütörtökön a bolsevisták helyijellegű betört értékei. Ezeket a betöréseket ellentámadással megfúrtuk, illetve visszavertük. (MTI)

A német ellentámadás nagy sikere

Berlin, december 16. Mint a Német TI értesül, a Kievtől nyugatra vívott harcokban és Zsitomir térségében indított német ellentámadások következtében a német csapatok november 3-tól december 13-ig három szovjet lövészhadosztályt, három szovjet lovashadosztályt, egy lovas hadtestet és két szovjet páncélosdandárt semmisített meg. A szovjet ezenkívül a Kievtől nyugatra vívott har-

cokban és Zsitomir térségéből intézett német ellentámadások során rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett emberben és berben és hadianyagban. Csak november 3-tól december 13-ig terjedő időben a szovjet kereken 8500 foglyot, több mint 20 ezer halottat, több mint ezer páncélosot, kereken 500 löveget, több mint 1800 páncéltörő ágyút és 46 léghajító ágyút veszített. (MTI)

Churchill tüdőgyulladásban megbetegedett

Lisszabon, december 16. Attlee helyettes miniszterelnök az angol alsóház csütörtöki ülésén közölte, hogy Churchill meghűt és tüdejének balszárnyán gyulladásos góc fejlődött ki. A miniszterelnök egészségügyi állapota kielégítő és a kívánalmaknak megfelelő. Attlee közölte még, hogy Churchill állapotáról naponta adnak ki jelentést.

Lisszabon, december 16. Nehány hónap óta ez már a második eset, hogy Churchillnél, aki éppen 16 napja ünnepelte

69. születésnapját, tüdőgyulladás lépett fel. A közölt jelentést két katonatorvos írta alá, nyilvánvaló tehát, hogy Churchill még mindig külföldön van.

Lisszabon, december 16. Az angol hírszolgálati iroda szerint Churchill miniszterelnökhöz közelálló politikai körök azt tartják, hogy Churchill állapota nem ad okot közvetlen aggodalomra és úgy vélik, hogy a holnapi orvosi jelentés csökkenti majd a mindezek ellenére tanúsított aggodalmat. (MTI)

Eden bejelentette, hogy folytatják Németország bombázását

Lisszabon, december 16. A háborús kép megvitatásai kapcsolatban Eden angol külügyminiszter az alsóház szerdai ülésén hangoztatott beszédében a többiek között kifejtette, hogy 40 ezer lengyel menekült elszállítását tették meg Perzsiából Kelet- és Délafrikába, Indiába, Palesztinába és Mexikóba és hogy a lengyelek elszállítása már csaknem teljesen befejeződött. Nem az angol kormányon mulott, hanem a bolgár és román kormány magatartása miatt maradt abba ezer délkelet-európai zsidó menekültnek Palesztinába való szállítása. Egy felvetett kérdésre, vajjon Nagybritánia minden tekintetben egyenrangúnak tekint-e Kínát a többi nagyhatalommal, Eden igen elválasztott. A Smuts beszédét bíráló képviselők Franciaországra vonatkozó célzásaira adott válaszában Eden azt mondta: — Teljesen osztom azt a véle-

ményt, hogy Franciaország visszaállítására számunkra nemcsak kívánatos, hanem szükséges is, de kijelentem azt is, hogy ez csak belülről valósítható meg. Franciaország visszaállítását kívülről még a legjobb barátaink sem vihetik véghez.

Ezután Eden közölte, hogy kérdést intéztek hozzá: mi a kormány álláspontja Németország távolról való bombázására vonatkozóan és hogy kell-e számolni e tekintetben az elsőbbségek változásával. Eden kijelentette, hogy nem felelték. Előfenziva tevékenységük e részének semmiféle elhalasztását, sem pedig jelentőségének csökkentését, ellenkezőleg terveikben valóban első helyen áll Németországnak távolról való légi bombázása. Németország bombázását továbbfolytatják és remélik, hogy ez a háború tartamának csökkentését eredményezi majd. (MTI)

Csütörtökön este tartotta a MÉP Karácsony előtti utolsó összejöveteleit

Budapest, december 16. A Magyar Élet Pártja csütörtökön este a képviselőház ülése befejezése után tartotta meg az ünnepi előtti utolsó párttervezetét. Vitéz Lukács Béla, a párt országos elnöke megnyitotta beszédében köszönetet mondott azért a nagyvonalú, odaadó és eredményes munkásságért, melyet a párt vezére, valamint a kormány tagjai a költségvetés és az appropriációs törvényjavaslat tárgyalásai során kifejtettek.

— Pártunk vezére — mondotta — láthatta, hogy a pártra számíthat. Tisztelettel, szeretettel és bizalommal jelentem a miniszterelnök úrnak, pártunk vezérének, hogy a párt további munkájában is bizalommal és hűséggel követi.

A pártelnök szavait az értekezlet résztvevői nagy tetszéssel és lelkes tapsal fogadták. Ezután általános taps között Kállay Miklós miniszterelnök szíval fel. Mindenekelőtt köszönetet mondott vitéz Lukács Bélának szívalért. A továbbiakban köszönetet mondott a párt minden tagjának azért a fáradhatatlan mindennapi munkáért,

amelyet a bizottsági tárgyalásoktól kezdve a költségvetési és felhatalmazási vita során végeztek és arra kérte pártjának tagjait, hogy az elkövetkezendő esztendőben is az eddigi barátságossággal, egyetértéssel és egységgel haladjanak a magyar jövő munkálásának nehéz útján.

— Boldog karácsonyi ünnepeket kívánok mindnyájatoknak — fejezte be szívalt a miniszterelnök —, hozzátartozóitoknak és rajtuk keresztül a magyar népnek, amelynek — erre kéri benneteket, most, hogy rövidesen hazatértek és gondotok lesz rá — adjátok át e kívánásgomat minden baráti kézzorításban és minden gondoskodásban.

A miniszterelnök szívalt szíval nem akaró lelkes taps követte. Az értekezlet további folyamán báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a legfontosabb vízi beruházásokról szóló törvényjavaslatot ismertette. Vitéz Lukács Béla elnök bejelentette, hogy a Parasztszövetség vezetését Pataky László országgyűlési képviselő, a párt elnöke vette át.

Kállay miniszterelnök nagy beszéde a parlamentben

Budapest, december 16. A Ház csütörtöki ülésén folytatott a gazdasági felhatalmazás további meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Bodnár Sándor sürgette, hogy a földhöz juttatott részére hosszú lejáratú kölcsönöket adjanak. Mosonyi Kálmán szerint a kormány az 1931-ben kapott felhatalmazást nem megfelelően használta fel, a valóságos rendelet-invíziót a községi jegyző képtelen végrehajtani. Tornócsy György a városok és községek lakáspénz-osztályba sorozásáról intézkedő rendeletekkel foglalkozott és a mostani beosztás revízióját kérte. Füssi Kálmán földművelésügyi kérdésekkel foglalkozott, kérte a mezőgazdasági biztosító intézet felállítását. Ezután Csóor Lajos hosszosan foglalkozott a papír-, vas- és tüzelőszerek ellátás kérdésével. Hámi János az árkeréssel foglalkozott. Börcs János veszélyt lát abban, hogy a falu né-

pe az iparos konjunktúra következtében a városba tördül és ott számára idegen életformát sajátít el. Páló Imre követelte, hogy a faluból közzönsék ki a művészietlen üzleti vállalkozásokból eredő filmet. Ezután a rádió műsorát bírálta, majd pedig a magyar fiatalok nevelésének kérdéséről szólt. Rácz Kálmán felszólalásában a zsidókérdéssel foglalkozva kérdezte a miniszterelnököt, vajjon érintkezésbe lépett-e már a cionista világszövetséggel a zsidók kitelepítése ügyében. Szerinte reális megfontolások alapján ez az egyedüli út, amelyen ennek a kérdésnek a megoldásában haladni lehet. Papp Mihály hangoztatta, hogy a magyar katona messze táborban a magyar hazát védelmezi. Ha a nemzeti összefogás meg van, a háborút minden körülmények között meg fogjuk nyerni.

Vitéz Imrédy Béla felszólalása

A következő felszólaló vitéz Imrédy Béla volt. Beszéde elején azt fejtette ki, hogy a 42-es és 36 tagú bizottságok működését ezek a nehéz idők teljes mértékben indokolják, mert a kormányra sok esetben a gyors cselekvés kötelezettsége hárul. Hogy a kormány ezt a felhatalmazást megadja, ahhoz feltétlenül bizalomra volna szükség. — Minthogy azonban ez a feltétel bizalom nincs meg, a javaslatot el kell vetni. Kérte, hogy a kormány felhatalmazást kapjon arra, miszerint a két bizottságot együttes ülésre hívhassa össze. Igazán nagyjelentőségű kérdéseket az egyik bizottság honvédelmi, a másik pedig gazdasági szempontból venné bírálat alá. A leghatározottabban tiltakozott az új labancság ellen. Az

Atanli Chartáról szólva megállapította, hogy az angolszász illetékes férfiak kijelentése szerint semmiféle olyan területi változást nem ismerhet el, amely a tengelyhatalmak akaratán jött létre. Ez azt jelenti, hogy a Magyarországhoz visszacsatolt területek nem tartoznak hozzá. Tiltakozik az ellen, hogy az Atanli Chartát Magyarországban ünnepeljék. Imrédy Béla beszéde befejező részében azt fejtette ki, hogy a királyi kérdés szövegrehozatala ebben a pillanatban nem felel meg a nemzet érdekeinek, mert alkalmas a magyar nemzet lelki egységének felborítására. Kérte pártja tagjai javaslatának elfogadását.

Az elnök ezután a vitát bezárta és a tanácskozást befejezettenk nyilvánította.

Radocsy igazságügyminiszter válasza

Majd Radocsy László igazságügyi miniszter emelkedett szószárra. Részletesen válaszolt a nyilasok résztes párt vezérszónokainak arra a megállapítására, hogy a felhatalmazás meghosszabbítása tulajdonképpen eszköz lesz a kormány kezében a parlament felretételére. A kormány nem akarja félreállítani a parlamentet ezzel a javaslattal, hanem inkább a parlamentet erősíti. A pont mellett elfoglalt elvi álláspontját kívánja megerősíteni. Nem is a

kormány, hanem a nemzetnek van szüksége erre a javaslatra. A mai napról-napra változó viszonyok és események között ugyanis sürűn adódhatnak olyan kérdések, amelyekben azonnal kell intézkedni, amelyek tehát a parlamenti tárgyalás szükségképpen lassu menetét nem bírják el.

Az igazságügyi miniszter után általános érdeklődés között Kállay Miklós miniszterelnök emelkedett szószárra.

A miniszterelnök beszéde

— En a magam részéről, bár elismerem ennek a létszámát, nem tartom politikai bizalom, vagy bizalmatlanság kérdésének a javaslat megszavazását, mert hiszen, ha paradoxont akarnék felállítani, inkább azt lehetne mondani, hogy ilyen bizottság létrejötte bizonyos bizalmatlanságot rejt magában a kormánnyal szemben abban a tekintetben, hogy a parlament kiküldöttjeivel munkáját ellenőrizni, irányítani, befolyásolni, a felelősségrevonás lehetőségét megállapítani akarja. (Ugy van, ugy van jobbfelől!) A világ összes törvényhozásában a mai háborús időkben felhatalmazásokkal dolgoznak a kormányok és ezek tudomásom szerint nem állítottak kormányuk mellé olyan szervezetet, mint amilyen a 42-es bizottság. Ez tehát inkább azt jelenti, hogy a parlament ellenőrizni és bizonyos tekintetben, sőt nagyon széles körben fenntartani akarja vele szemben a magyi szuverén befolyást, sem hogy korlátlan bizalmat feleltene. (Ugy van jobbfelől!) En a magam részéről szerencsés elhatározom tartom a 42-es bizottságot. Ez a bizottság annak a jele, mennyire alkotmányosan, vagy mennyire féltékenyen őrködik ennek az

országának a törvényhozására, hogy még a rendkívüli időkben is megtartsa a módját annak, hogy törvényhozói szuverénitása nemcsak az absztrahált formában is, de gyakorolja a magyar törvényhozás ellenőrzési jogát minden gesztio tekintetében fenntartja.

— A vita során, amelyben sajnos nem volt módomban személyesen résztvenni, több igen jeles felszólalás hangzott el. Közülük csak néhányra akarok pár reflexiót tenni. Németh Andor képviselő úr kifogásolta, hogy a hadbavonulók karácsonyi segélyt nem kaptak. A hadbavonulók, a hadövezetek és hadi árva egy havi illetményüket kapták meg karácsonyi segélyként, ami 3 millió 900 ezer pengőben már ki is utaltatták. Reflektálni óhajtok még Szőlősy Jenő képviselő úrnak az általam használt és megmagyarázott Coriolán kifejezéshez fűzött reflexióra. Nagyon sajnálom, hogy a képviselő úr védelemben vette azt a két képviselőt (Ugy van, ugy van jobbfelől!) és őket a 48-as emigránsokkal állította egyvonalba. Erre góds meg, hogy ez ellen tiltakozzam. (Helyeslés jobbfelől!) Nem a magyar bíróság állta el őket, de a magyar nép lelkeben, szerelében

ben és Pantheonában élnek azok a 48-as magyarok, akiket mi tisztelünk és az iskolában, a szülői házból magunkkal hozott ideológus nevében tiltakozunk ezen összehasonlítás ellen. (Ugy van, taps a jobb oldalon és közepén.) Különben is méltótlannak tudomásul venni, hogy Sütő úr fegyveresen szervez kedik a Szerémségben, Kovács ur pedig Bécsben állandóan magyarellenes gyűléseket tart. (Élénk felkiáltások jobbfelől: Hallatlan.)

— Megragadom az alkalmat, hogy Imrédy Béla képviselőtársam felszólalására reflektáljak. Beszédemben tényleg azt mondtam, hogy szakadékok áll köztünk és ezt nem szervekre és nem kijelentésekre vonatkoztatnam, hanem egy büntető magatartására, amelyet nézelem szerint a vezérszónok úr pártja egy beszéd elhangzása kapcsán mutatott ki. Beszédem későbbi folyamán azt hiszem, a tiszteletadás hangján emlékeztem meg igen tisztelt képviselőtársamról. (Ugy van! Ugy van!) Talán ez már akkor kimagyarázta az erős megjegyzéseket, amennyiben nem emlékezhettem volna Imrédy képviselőtársamról azon a hangon és azokkal a mondatokkal, ahogyan megemlékeztem, ha nem ismertem volna el az ő kvalitásait, magyarságát és nem lennék meggyőződve, hogy pártja ezen az úton öt követni akarja. Ezeket akartam ebben a vonatkozásban elmondani. (Helyeslés.)

— Méltóztattok még a Néppárt deklarációját szótvalenni. Ebben a deklarációban élesen figyeltem, sem restaurációról, sem szabad királyválasztásról nem volt szó, csak a törvényes magyar királyság helyreállításáról. En a magam részéről sem a fennálló állapottal, sem a fennálló törvényekkel, sem pedig az az a tényre szembem, hogy mi mindig a magyar királyság gondolatával nélkül ennek a nemzetnek a multját és létük a jövődjét is — mondóm, én, mint ebben az országban talán az államfőnek legművelembere, ebből nem olvastam olyasmit, amit kifogásolhatnam volna. (Taps.) Hogy bizonyos munka folyik ezen a téren? Tisztelettel vagyok bátor emítenni, hogy ennek a megindult aláírásgyűjtésnek már végét is vetettem. A bolsevizmusra vonatkozólag a következők óhajtom mondani: Nyílt kiállítás a bolsevizmussal! Ezt óhajtom dalban intézhetem el és ez az én legkomolyabb mondatom, amelyet ki-mondhatok. Egész kül- és belpolitikámat az első perctől kezdve, hogy itt állok, a bolsevizmus elleni védekezés determinálja. Ezt óhajtom ezzel kapcsolatosan kijelenteni. (Helyeslés és taps.)

Szavaim végeztével pedig bekapcsolódok igen tisztelt képviselőtársamnak a táveséről mondott hasonlatába. Azt méltóztattok mondani, ha a távesőnek egyik végén nézék be, az nagyit, ha a másik végén nézék be, az kicsinyit. Megjegyezhetem azt is, hogy ebbe a kicsinyítő végébe, csak játékos fiatal kedvünkben nézünk be, még pedig nem azért, hogy nagyítson, hanem azért, hogy közelebb hozzon és ezzel zárom felszólalásomat. (Hosszantartó városellenes és taps a közepén és jobbfelől.)

A miniszterelnök beszédét igen sokszor szakították meg helyeslések. A taps elültével vitéz Tórs Tibor alelnök napirendi javaslatot tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülését pénteken délelőtt 10 órakor tartja. A Ház az elnök napirendi javaslatát elfogadta. A kormánypárt tagjai az elnöki annuenciálót után igen meleg ünnepélyesen részvételtek Kállay Miklós miniszterelnököt. A miniszterelnök és vitéz Imrédy Béla a kormánypárt és a széles baloldali ellenzék éljenzése és tapsvihara közben a Ház asztala mellett rendkívül hosszasan és szívélyesen kezelt fogtak.

A szatmári Kölcsey Társaság nagysikerű művészeti a Déri muzeumban

Az erdélyi magyar sorskérdések irodalmi és tudományos megvilágításában

Orléáni érdeklődés nyilvánult meg a művésztől

A szatmári Kölcsey Társaság és a debreceni Csokonai-Kör nagysikerű ünnepi felolvasó ülése keretében adott egymásnak testvéri találkozózt csütörtök délután a Déri muzeumban. A tél folyamán a Csokonai-Kör a Kölcsey Társaság meghívására Szatmáron, az ottani színházban nagyszabású irodalmi ünnepélyt tartott s ugyanakkor a debreceni vendégek hívták meg a szatmári írókat Debrecenbe. Ennek a meghívásnak tettek eleget a Kölcsey Társaság tagjai, akiket dr. Csóka László polgármester és felesége is elkísért. Az illusztris vendégek a délutáni sebes vonattal érkeztek Debrecenbe, ahol a pályaudvaron szívélyes fogadtatásban részesültek. A város, illetve a Csokonai-Kör nevében dr. Balogh Sándor tb. h. polgármester, főjegyző, továbbá Baja Mihály a Petőfi és a Csokonai-Kör örökös tagja, valamint Csobán Endre városi főelöljáró, a Kör főtitkára fogadta a vendégeket, akiknek sorában ott álltak Sárközy Lajos ref. lelkész, a Kölcsey Társaság ügyvezető elnökét, dr. Kiss Bertalan felsőházi tagot, a társaság tudományos szakosztályának elnökét, dr. Rogozsi Pap Zoltán polgármesterhelyettesét, dr. Pirkler Ernő városi tanácsnokot, a Társaság irodalmi szakosztályának elnökét, vitéz Tereh Géza tanácsnoki főigazgató helyettesét a Társaság művészeti szakosztályának elnökét, Szabó Zoltán városi tanácsnokot, Nagy Jenő számvevő-széki főnököt, Jakab Károly MEP főtitkárt, L. Nagy Ilonát, Boros Istvánt, a Kölcsey Társaság vá-

lasztmányi tagját, dr. Belez-nay József polgármesteri titkárt és Antal Sándort, a „Szamos” főmunkatársát, valamint több előkelő hölgyvendéget, így Uray Jenőné, Pirkler Ernőné, vitéz Tereh Géza-nét, Szabó Zoltánét, Sárközy Lajosné, Nagy Leonót.

A fogadtatás után a vendégek Debrecen városi utcáin és fogadóin szállásukra hajtottak.

A gazdag műsorú és rendkívül nívós ünnepi felolvasó ülése háromnegyed 5 órakor kezdődött a Déri muzeumban díszteremben, melyet nagy és előkelő közönség töltött meg. A közönség soraiban ott volt a vendégeken kívül Szilassy László főispán Kölcsey Sándor dr. polgármester, Jeney Sándor törvényszéki elnök, dr. Vajthó Lajos pénzügy-igazgató, miniszteri tanácsos, dr. Pap Károly ny. egyetemi tanár, a Csokonai-Kör elnöke, dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár, Uray Sándor ref. lelkész, kormányfőtanácsos, Balogh Sándor tb. h. polgármester, főjegyző, dr. Brilla Bertalan tb. főjegyző, Tatay Zoltán tb. h. polgármester, orvoszéki elnök, dr. Reke Gusztáv városi tisztifőügyész, dr. Veress Géza tb. főjegyző, Ary Lajos számvevő-széki főtanácsos, dr. Papoiczky Zoltán és dr. Szarukán István táblabírók, Koós György ny. írásbírósi elnök, Dömsödy Imre tb. főjegyző, dr. Bacsoni Sándor városi tanácsnok, dr. Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, dr. Sőregi János múzeum-igazgató, dr. v. Ujvárossy Sándor másodjegyző, Orsz István dr. tb. tanácsnok, stb.

Az üdvözlő és megnyitó beszédek

A megnyitó beszédet Baja Mihály, az országos hírű papköltő mondotta, aki hangsúlyozta, hogy ünnepi érzésekkel jöttek ide, mintha templomba jönnének, a magyar eszme és szó templomába. Ennek a templomnak a papjai más a Kölcsey Társaság külön tagjai, akik eljöttek, hogy megőrizzék lelküket a szellemi kincsek gazdagságában. A továbbiakban a szónok ismertette Debrecen és Szatmár eddigi kapcsolatát, majd Csokonai és Kölcsey emlékeit idézte. — Megemlítette, hogy mennyi értéket adott Debrecen Szatmárnak és Szatmár Debrecennek. Beszéde közben a közönség melegen élte dr. Csóka László szatmári polgármestert, aki szintén debreceni. Baja Mihály hangsúlyozta, hogy két hallhatatlan magyar lélek találkozása inkarnálódik most s az ő lángban égő lelkük fénye mellett indulunk el mi a tettek útján.

Baja Mihály magas származású üdvözlő szavai után Sárközy Lajos

a Kölcsey Társaság ügyvezető elnöke mondott megnyitó beszédet. Bejelentette, hogy Sreicher Andor ny. alispán, a Kölcsey Társaság hivatali elfoglaltsága miatt nem tudott az ünnepélyen megjelenni. Köszönetet mondott Debrecen város polgármesterének és a Csokonai-Körnek a kedves és szeretetteljes fogadtatásért. Ugy énezzük — mondotta — hogy ez a tiszteletadás nem a mi személyünknek szól, hanem annak a bensőséges kapcsolatnak, amely Debrecen és Szatmár között fennáll. Örülünk, hogy visszajöhetünk meleg testvéri kézfórtásra — a Csokonai-Körhöz.

A megnyitó beszédet a megjelent közönség nagy tetszéssel fogadta, ami után L. Nagy Ilona, a Kölcsey Társaság választmányi tagja „A költő töviskoszorúja” című remekbekerült novelláját olvasta fel nagy tetszés mellett. A novella Kölcsey Ferenc életének küzdelmes szakaszaiból mutatott be egy mozzanatot mesteri kézzel.

Dr Kiss Bertalan a Kölcsey Társaság küzdelmes éveiről

Ezután dr. Kiss Bertalan felsőházi tag, a Kölcsey Társaság tudományos szakosztályának elnöke tartott hatalmas felépítésű előadást „A Kölcsey Társaság a román uralom alatt” címen. A Kölcsey Társaság a román uralom alatt sokkal több volt, mint irodalmi társaság. Ez alatt az idő alatt ugyan minden közület és egyesület igen sokat tett, de egyik sem volt átfogó szerv. A Kölcsey Társaság felekezeti és vallási különbség nélkül tömörítette a társadalmat és megőrizte a magyar lelkiséget, a magyar kultúrát. A Kölcsey Társaság súlyos életszemléletet hirdetett, azt, hogy a megváltozott

viszonyok között új erőkre van szükség és a régi magyar hibáknak el kell tűnni.

A továbbiakban beszélt az illusztris előadó a magyarság helyzetéről a román uralom alatt. A magyarság elszegényedése rádobbanthatta a magyarokat arra, hogy az állam a magyarság megsemmisítésére tör és minden eszközzel védekezni kezdet ez ellen, diplomás férfiak mentek el munkásnak és magyar úrlányok cselédnek, csak, hogy talpra tudjanak állni. A küzdelem szép volt, de eredménytelen és téves. Vannak sorsfolyamatok, amelyeket megállítani nem lehet. A kisebbség-

nek van egy törvénye, mikor lerongyolódik és minden sorompó lezárul előtte, akkor egy ajtó megnyílik előtte, amit senki ki nem nyithat és senki be nem zárhat, a lelki nagyság, a befelé fordulás ajtaja. Mi belátnak: egy mód van a magyarságmegtartására, az egyetemes kultúra. A kölcsönveit kultúra egy népet nem tarthat meg. Nagy érdeme volt ebben a Kölcsey Társaságnak, életszemléletet adott, azt, hogy igazságtalanság történt a magyarsággal és ezt az igazságtalanságot a sors jóvá kell, hogy tegye.

Magas színvonalú irodalmi és zenei számok

Dr. Kiss Bertalan nagyhatású beszéde után a közönség sokáig és lelkesen tapsolta. Majd dr. Pirkler Ernő, a Kölcsey Társaság irodalmi osztályának elnöke olvasta fel nagy sikerrel „Még áll a bál” című versét. Mély értelmű és drámai erejű költeményében a magyarság égező kérdéseit nyerte művészi kidolgozást, amely egyszerű előadásában pompásan érvényesült.

Nagy sikere volt a következő műsoroknak: Boros István, a Kölcsey Társaság választmányi tagja, a „Szamos” főmunkatársa zongorakísérettel magyar dalokat énekelt. Művész előadóművésze és hangjáték-remek szárnyalása egyaránt kívánja a közönség tetszését. — A Népem, népem... kezdetű népdalt és „Rákóczi megtérését” énekelte ragyogóan.

Vitéz Tereh Géza tanácsnoki főigazgatóhelyettes, a Kölcsey Társaság művészeti szakosztályának elnöke verséből adott elő. Versei: „Közlebb hozzád”, „Arcom a vízben”, „Levél földöntúlról”, „Esdort magyarc Nagyromániában” egy kiválóan nagytehetségű művészt mutatott be Debrecennek. Köhésszének halk, melankolikus hangján átszendülő tetterű is egyik jelegzetesen elsőrendű képviselőjévé tezik a visszatért részek irodalmárait.

Sárközy Lajos, a Kölcsey Társaság ügyvezető elnöke „A plánés papagáj” című elbeszélését olvasta fel. Az elbeszélés ízes magyar hangja és a mély emberi érzések mellett felcsendülő aranyos humor egyaránt nagysikerűvé és kitűnő művészi alkotássá tették elbeszélését.

A magas színvonalú műsor lezárása után Csobán Endre a Csokonai-Kör főtitkára mondott zárószavakat. Lendületes beszédében az előadók lenyűgöző hatása alatt a távoztók nevében is hálás szívvel köszöntötte a szatmári Kölcsey Társaságot, hogy bizakodó magyarc lelküket elhozták Debrecenbe és farró tartalmát kiöntötték. Hangzolta, hogy a debreceniek teljesen megértik Szatmárt és éppen olyan bizakodó lélekkel néznek a magyar jövő elé, mint ők.

A szép és értékes irodalmi ünnepély mély hatást tett a közönségre, amely lelkesen élte a két város testvéri összekapcsolását. A szatmári vendégek az esti sebesvonattal tértek vissza egy szép és feledhetetlen élmény birtokában. Debrecen valóban a legbizakodóbb szeretet jegyében látta vendégül a testvérváros küldönteit.

ROOSEVELT KÉNYSZERŰ LÁTOGATÁSA AZ AZORI-SZIGETEKEN

Lisszabon, december 16. (Német T) Ideérkezett hírek szerint Roosevelt elnök Kairóba és Teheránba vezető útján néhány órát az angolok által megszállt Azori-szigeteken töltött el. Hír szerint a látogatás nem volt tervbe véve. Roosevelt repülőgépe azonban motorhiba miatt kénytelen volt Terceira vidékén leszállni, míg a hibát kiavították. (MTI)

Bornemisza Géza és Antal István

miniszterek beszéde a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének nagygyűlésén

A magyar kézműves társadalom szilárdan kitart a belső front megőrzése mellett

A Keresztény Iparosok Országos Szövetsége most tartotta nagygyűlését a Nemzeti Sportcsarnokban, amelyen a főváros iparosain kívül

megjelentek a KIOSZ vidéki szervezeteinek vezetői és kiküldöttei, valamint az ország különböző részeiből iparos küldöttségek.

Az iparosság hűségtele Kormányzó Urunk mellett

A magyar Hűségtele elnöklése után Mádi János ügyvezető elnök mondott megnyitóbeszédet Gyárfás Emil KIOSZ társelnökéről beszélt, mit vár az iparosság társadalmától. Szabó Kálmán főtitkár arról szólt, hogy a kormányzattól segítséget kér az ipari termelés racionalizálására és ipari továbbfejlesztés megvalósítására, a kézműipar hitelre való ellátására, kisipari hirtelvezetékek továbbfejlesztésére, az iparos utánpótlás és kisiparosság üregességi biztosításának megoldására tekintettel.

Uray János, a nyíregyházi KIOSZ

csoporthoz az iparosság nemzetpolitikai hitvallásáról szólt.

A nagygyűlés hódoló távrafozt látta a Keresztény Iparosok Országos Szövetségét, amelyben kifejezte, hogy a magyar iparosság törhetetlen hittel bízik benne, hogy a kormány minden körülmények között megállja helyét, ha egységesen halad a legelső magyar által kijelölt úton. A jelenlévők a távirati felolvasás után percek alatt hosszasan ünnepelték a Kormányzó Ur Ötömfeladóját, majd Bornemisza Géza választott az iparosság által előterjesztett kívánásokra

Bornemisza Géza iparügyi miniszter beszéde

A miniszter beszéde elején üdvözölte az iparos társadalom megjelent képviselőit és válaszolt az elhangzott előadásokból felvetett kérdésekre. Az első kívánalom a kézműiparosság versenyképessége. Ezzel kapcsolatban a miniszter beszédében párhuzamot von a kézműiparosság és a gépipar között. Visszapillantást vetett a kézműiparosság fejlődésére, a gépek megjelenésére, amelyek nemcsak a nagy ipar, hanem a kisipar segítőivé is lettek. A legfejlettebb gyárpárral rendelkező országokban is meg van a jelentősége a kézműiparnak. Statisztikai adatokkal igazolta, hogy kézműiparunkat is megindult az izmosodási folyamat. A legnagyobbított ország kézműipara 1940-ben 356 ezer füzetet mutatott fel 401 ezer alkalmazottal. A termelésnek értéke 19 milliárd pengőre ragott. Ugyanakkor az egész magyar gyárpár összes termelésének értéke 4,7 milliárd volt. A kézműiparos társadalomnak feladata az, hogy tudásának és szervezésének fegyverével vívja ki pozícióját a gazdasági életben. A magyar kormány minden tőre a legteljesebb mértékben rendelkezésre áll a kézműiparosságnak. Már éveken ezelőtt megígérték az intézkedések, amelyek megvédték a szakképzés és továbbképzés alapjait. A szervezési kérdésekről kijelentette, hogy az új iparstruktúra kialakítása már a 30-as évek derekán kezdődött meg és azóta folyik.

A hitelkérdésről szólva, Brömmel állapította meg, hogy a fedezet nélküli hitelre való támaszkodást szorgalmazzák. Az üregességi biztosít-

tás kérdése megoldásra vár. Ha az iparostársadalomnak megőrzését tagjai nyugdíjban kívánják részesíteni, akkor az iparostársadalmat kell megterhelni olyan járulékokkal, amelyekből kialakulhat az üregességi biztosításhoz szükséges alap; melyet össze kell gyűjteni és az megfelelően jövedelmező vagyontárgyakba kell fektetni. A mai viszonyok között csaknem leküzdhetetlen feladatot jelent azonban a tőkék megfelelő gyűmlesztése. Ismeretes, hogy a házak mai jövedelmezősége, illetve túlhajtott árak mellett ezeknek a tőkéknek nyugodt elhelyezése alig lenne biztos. Ha behajlítjuk a járulékokat és ha az nem jövedelmez kel'len, akkor a járulékokat kell emelni, ez pedig az iparostársadalom kettős megterhelése lenne. Mindemellett helyes, hogy ennek az intézménynek alapját már is törvényesen akarják rendezni és hajlandók az iparostársadalom józan megfontolására bízni, hogy az intézményt mikor lépesse életbe. A felszólalók érintették az iparos utánpótlás és tanonekérdést. A kormány a jövő évre igen tekintélyes összeggel kívánja a tanonekothonok létesítését meggyorsítani és hozzájárul ahhoz, hogy azok a társulatok és intézmények, amelyek tanonekothonokat tartanak fenn, tevékenységüket kiszélesíthessék. Az iparügyi kormány feladatában van a kézműiparos társadalom nemzet és gazdasági jelentőségével és meg fogjuk érni azt az időt, amikor a magyar kézműiparosság ismét a régi dicsőségében és fényében fog ragyogni

Antal István az egyetemes érdekekről

Ezután Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter emelkedett szószárra. Kifejtette, hogy a lényezes vágó iparos kérdések mellett vannak egyetemes nagy magyar kérdések is, amelyek helyes kialakításától nemesek az iparosságnak, hanem az egész nemzetnek a sorsa múlik. Ezeket a kérdéseket soha sem szabad szem elől tévesztetnünk, mert ha ezeknek a kérdéseknek a megoldása sikerül, úgy az összes iparos problémák megoldása könnyen megvalósul és bizonyosra vehető. Kéri az iparosságot, hogy egy pillanatra se feledkezzen meg az egyetemes nemzet létéről, majd a többiek között így folytatta:

A lelkesedéssel fogadott szavak után Bajnok Imre felolvasa a nagy gyűlés határozati javaslatát, amely a többiek között a következőket mondja ki: A magyar kézműves társadalom a nemzet egyetemes érdekének védelmében rendíthetetlenül kitart a belső front szilárdaságának megőrzése mellett. A magyar iparost mindig helyén találja a legfőbb Hadur hívó szava, mert nincs olyan áldozat, amelyet a magyar iparosság örömmel és szívesen meg ne hozna az országért, nemzete és szabadsága védelméért és a hazáért és ennek keretén belül a saját maga szebb jövőjéért. A nagygyűlés tagjai magukévá tették a felolvasott határozati javaslatot és az ülést Mádi János elnök zárta be a Himnusz hangja után.

— Szakítsunk ezzel a szokással, hogy a magyarság és a világ nagy kérdéseit különböző szemüvegekkel nézzük. Dobjuk az idegen szemüvegeket és egyedül a kizárólagos magyar szemlélettel keresztül nézzük, ítéljük meg a világot és a magyarság összes dolgait.

HÉTFOŊN elsőnek közöl minden sporteseményt a Tiszántúli Hírlap.

Órat, ekszert, dísztagyat, modern ekszert
 lego/csőbhan vásárolhat, javításokat szakszerűen végez
PINIER GUSZTÁV Ferenc József-út 18. (Tisza-palota)

A debreceni Zenekedvelők Köre 7000 pengőt adott játékony célra

Hodászy Istvánné elnöknő meleg ünneplése nagyszerű munkájáért a kör közgyűlésén

A múlt nap tartotta a Zenekedvelők Köre a Vitézi Szék-házban évi rendes közgyűlést. Mitrovics Gyula egyetemi tanár, a Kör elnökének elnöklése alatt.

A Nemzeti Hírszerzők közös elmondása után Mitrovics professzor sajnálattal jelentette be dr. Zombor Zoltánnak, a Kör 4. évi elnöki feladatát — a nagyváradi tanítónőképző élére történt kinevezése folytán bekövetkezett — lemondását. A távollévő volt főtájtár helyett dr. Bertók Lajos pénztáros olvastatja fel az elmúlt évad gazdag programjáról írt főtájtári jelentést, hozzáfűzve, hogy az elért — mind művészi színvonal, mind anyagi — eredmények elsősorban Hodászy Istvánné elnöknő páratlan agilitással, szinte egészségének rovására menő, igazi magyar nagyszonyi lelkesedéssel végzett munkájának eredménye. 14 hangversenyt rendezett a Kör, melyen a berlini trio, Rautawara, Piovesan, Kölni trio, Magaloff, Jörgensen a külföldiek, Dohnányi, Zathureczky, Végh, Anda a nevezetesebb hazaiak. E 14 hangversenyen majdnem 25.000 P forgalma volt és több mint 7000 P-t fordított játékony célra, ebből 4500 P-t a Hadigondozottak és Vöröskereszt javá-

ra. A többi részt megosztotta a Györfly-kollégium, a ref. Kollégium, a zenekedvelők szegénysorsú tanulók és a ref. Szeretoszövetség között. A játékony céljára a Kör bizonyos tökélyt igen értékes hangszereinek karbantartására, illetve pótlására tartalkolnia, ezért elhatározta, hogy a tavalyi évadról áthozott 5400 P tőkéjét ingatlanba fekteti be.

A továbbiakban ismertette Hodászy Istvánné elnöknő az idei műsortervezetet. A már lezajlott 5 hangversenyen kívül a hagyományos balett-est még e hónapban, a Wiener Sängerknaben januárban, továbbá Szelezky Zita előadó-estje, vagy Károlyi Gyula zongora-estje, Sárdy János operatársaság és a Kölni-trio szerepelnek az évad gazdag műsortervezetében. Végül jelentette Hodászy Istvánné elnöknő, hogy a tavalyi 860-as taglétszám már eddig 10 százalékkal emelkedett.

A tisztikar kiegészítése során az igazgatói tisztre ideiglenes minőségben Galánffy Lajos zenekedvelők megbízott igazgatója, a gazdasági tisztre Galaczy Jolán zenekedvelők iróvezetője kérték fel, tükárnak pedig vitöz Tóth A. Pétert választotta meg a közgyűlés.

Ma nyílik meg az állami gimnázium cserkészcsapatának játékony célú karácsonyi vására

A vásár tiszta jövedelmét a Magyar Vöröskeresztnek juttatják. A debreceni állami gimnázium 139. sz. „Fazekas Mihály” cserkészcsapat nemeslelkűségére és lángoló hazafias érzésére élénk bizonyíték az a karácsonyi vásár-vásár, amelyik ma délután nyílik meg az állami gimnázium dísztermeiben.

Dr. Kaszinecz István tanár, a cserkészcsapat ideiglenes parancsnoka — aki egyébként is nemcsak kiváló pedagógus, hanem nagyszerű szervező is — előterjesztésére és utasításai alapján rendezik meg a játékony célú szolgáló vásárt. Mint

érdeklődést említhetjük meg ezzel kapcsolatban, hogy a vásár anyagát maguk a gimnázium diákjai készítették nagy ügybuzgalommal és szorgalommal.

A vásárt dr. Kaszinecz István tanár mellett a cserkészcsapat két agilis segédtisztje: Balogh Endre és Tamássy Zoltán vezetik.

Az eladott tárgyakból befolyó tiszta jövedelmet a cserkészcsapat a Magyar Vöröskeresztnek juttatja el. A vásár nyitva december 17., 18., 19-én délután 4-6-ig.

Vámörleési tanúsítványok kiadása DEBRECENBEN

A legújabbban megjelent 129.600/1943. K. M. számú rendeletben foglaltak alapján értesítem az érdekelteket, hogy a vámörlelésre jogosultak az 1944. január 1. napjától az 1944. július 31. napjáig terjedő időre a háztartásukhoz tartozók részére vámörlelésben fejenként 140 kg. kenyérgabonát örülhetnek meg.

A vámörlelésre jogosultak az 1944. január 31. napjáig kérhetik a lakóhelyük szerint illetékes községi előjáróságtól (Debrecenben a Gabona Iródtól) a fent meghatározott kenyérgabona mennyiség feljegyzését a vámörlelési tanúsítványukra, illetőleg a gazdakönyvükbe.

Ha a vámörlelésre jogosult az 1944. július 31. napjáig megörlelésre engedélyezhető teljes kenyérgabona mennyiségét saját termékből, vagy természetbeni járandóságából fedezni nem tudja, vagy a kenyérgabona még nincs birtokában, az ellátatlanság tartamára kenyér és lisztjegyvet kaphat. Ez esetben azonban a vámörlelési

tanúsítványon (gazdakönyvben) megfelelően kevesebb kenyérgabona örülésére kap engedélyt. Egy személy egy havi kenyér és lisztjegyje ellenében 20 kg-al kell a vámörlelésre engedélyezett kenyérgabona mennyiségét csökkenteni.

Aki az 1944. január 31. napja után szerez bér, vagy egyéb természetbeni járandóság címén, vagy hatósági kiutalás alapján kenyérgabonát, és vámörlelésre jogosult, de a fenti időpontig nem igényelte a vámörlelési tanúsítvány (gazdakönyv) kiállítását, köteles a megszerzéstől számított 15 napon belül a lakóhelye szerinti illetékes községi előjáróságtól (Debrecenben a Gabona Iródtól) a vámörlelési tanúsítvány (gazdakönyv) kiállítását kérni, vagy pedig kenyérgabonát vásárlásra jogosított kereskedőnek megvételeire fordulni.

Akik 1944. január 1. napjától az 1944. július 31. napjáig terjedő időre vámörlelési tanúsítványt kaptak, azok már az 1943. december 15. nap-

jától kezdve jogosultak örülésre. Az 1944. március 31. napjáig fejenként legfeljebb 60 kg. kenyérgabonát lehet megörülteni.

Az örülési tanúsítványt Debrecenben a Gabona Iróda (Dobozi Ájtáró, földszint) adja ki. A vámörlelési tanúsítvány kérésekor a gazdakönyvet, vagy a külön lapon kiadott örülési tanúsítványt, továbbá a család összes cukorjegyét és amennyiben van a család összes kenyér és lisztjegyét fel kell mutatni.

A vonatkozó 129.600/1943. K. M. számú rendelet a Budapesti Közlöny 1943. december 14-i 280. számában jelent meg és ugyan e napon lépett hatályba.

Aki a rendeletben foglalt rendelkezéseket megszegi, vagy kijátssza, szigorú büntetés alá esik.

POLGÁRMESTER.

Tilos a szemetet a járda szélére seperni

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság nyomatékosan felhívja a város érdekelteit közönségének figyelmébe, hogy az időszerű járdatarifás alkalmával a járda levő havat, szemetet, a járda leszársáshoz használt homokot, hamut, fűrészport stb. az 56-2031-1887. bky. számú szabályrendelet 17. §-a értelmében a gyalogjárda szegélyére seperni szigorúan tilos.

Az említett rendelkezés ellen vétőket a hatóság közegészségügyi kihágás miatt szigorúan meg fogja büntetni.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Csokonai Színház

Fel.: 25-45 Igazgató: B. Unger István. Előadások d. n. fél 4 este fél 7 órakor

Pénteken A) bérletben

Udvarolni felesleges

Vaszary Gábor szenzációs vígjátéknyújtásának bemutatója!

Hungária Filmszínház

Ma utoljára!

Rákóczi nótája

Főszereplők: Abonyi Géza, Pálóczy László, Mihályfi, Sárdy Tolnay Klári, Csontos.

Előadások: 5 és 7 órakor

Apoló Filmszínház

Előadások: 3-5-7. vasárnap: 11 órakor is. Pelsőfy Irén, Ajtay, Somogyi Nusi, Csontos. Vaszary, Pethegyi Sándor.

ORIENT EXPRESS

Szellemes könnyű vígjáték

Vígyszínház

Ma 5-7 órakor utoljára a legizgalmasabb és legművészi hazafias magyar film:

Rákóczi nótája

Üsz.: Tolnay Klári, Sárdy Abonyi, Kovács, Pálóczy,

A róm. kat. egyházközség megszavazta a tanárok és tanítók karácsonyi segélyét

A debreceni róm. kat. egyházközség képviselő testülete tegnap este tartotta gyűlését a Piarista Gimnázium tanácstermében. A gyűlésen dr. Bánás László prépost-plébános, egyházközségi elnök bejelentette, hogy az 1944. évre szóló költségvetést fel kell emelni, mert a tanítás, hitoktatás és egyéb költségek lényegesen emelkedtek. Az elmúlt évben a tanárokra kijáró hitoktatás és szentmisét bemutató papok fuvarköltisége csak 3000 pengő volt. Most azonban 25.000 pengőre emelkedett. Ennek oka, hogy fokozottabb mértékben látják el hivatásukat. A többlet biztosítása progresszív adóemeléssel történik.

Ezután Ferenczy Viktor egyházközségi pénztáros emelkedett székére, aki részletesen ismertette az elmúlt évi költségvetést és a jövő évi költségvetési előirányzatát.

A költségvetés ismertetése után dr. Bánás László prépost-plébános kegyeletes szavakkal emlékezett meg Gopcsa Gergely elhunyt képviselő-testületi tagról, aki fáradságtalan munkájával hervadhatatlan érdemeket szerzett az Egyház munkájában. Majd megemlékezett Ring Vinc-

nyugalmozott polgáriiskolai igazgatóról, aki az 1934. iskolai év végén vonult nyugalomba és aki kérte felmentését idős korára való tekintettel a képviselő testületi tagság alól. Az elnök így állította oda Ring Vince nyug. igazgatót a testület elé, mint becsületes fáradhatatlan tanárt aki 22 éven keresztül dolgozott egyházzáért. Eltávozása alkalmából hosszú életet és jó egészséget kívánt neki. Ring Vince helyett Csornus Gáspár polgáriiskolai tanár lett a polgári iskola igazgatója, aki emiatt lemondott kántori állásáról. Csornus Gáspár helyére Uhrin Károlyt nevezték ki aki egyúttal polgáriiskolai tanár is lett. Uhrin Károly eddigi működése bizonyítja annak, hogy vele igen képzett tanárt és kántort nyert az egyházközség.

A képviselőtestületi gyűlés végül a polgáriiskolai tanárok és tanítók karácsonyi segélyének ügyével foglalkozott. A tanároknak és tanítóknak félhavi fizetést és kétszeres családi-nőtíleket szavaztak meg.

Az egyházközségi képviselőtestületi gyűlés az elnök zárószavaival ért véget.

Fogházbüntetésre ítélték a nagyállomás zsebmetszőjét

Nagy Károlyné tisztifüredi lakos tegnap lopás bűntévével vádolva került a törvényszéken dr. Tomola Béla büntető egyesbíró elé. A vádlót szerint Nagyné tavaly július 4-én a debreceni nagyállomás III. osztályú várótermében, amikor vonatindulás előtt kinyitották a váróterem ajtaját, a nagy tolongásban kloppta Béres Lajos derecskei gazdálkodó pénztárcáját. Nagy Ká-

rolynét azonban tettenérik és még a helyszínen elfogták.

Nagy Károlyné a tegnapi tárgyaláson töredelmes beismerő vallomást tett. Nem szépelette a dolgot. Elmondotta, hogy pénzre volt szüksége és így akart szerezni a nagy tolongásban. A tanúk kihallgatása után a törvényszék lopás vétségében mondta ki bűnösnek és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

A debreceni itélőtábla elé kerül a leányszöktető napszámos, aki külföldre akart csábítani egy 15 éves diáklányt

Híresák György 19 éves alszótalinal napszámos az elmúlt hónapban Ungváron megismerkedett egy 15 éves diáklánnyal, aki rossz bizonyítványa miatt elhatározta, hogy felmegy a fővárosba elarusítóknak.

Híresák ekkor arra biztatta a lánykát, hogy ne menjenek Budapestre, hanem menjenek ki az egyik szomszédos államba, ahol állítólag nagyon sok pénz lehet keresni. A diáklány beleegyezett s az éjszakát a várótermében töltötték. Reggel a napszámos ennyit hozott, megreggeliztek s éppen fel akartak szállni a Budapest felé induló vonatra, amikor az egyik rendőr — akinek felült a jóruhás diáklány és a züllöt-

kinézésű fiatalember — hozzájuk lépett és igazolásra szólította fel őket. Mindketten hamis nevet mondtak le azonban a rendőr beszállította őket az őrszobára, ahol kiderült minden.

Az ungvári törvényszék az elmúlt nap foglalkozott a különböző leányszöktetési ügyekkel s Híresákokt csupán a hamis névhasználatát elkövetett kihágás miatt mondta ki bűnösnek, ellenben a kivándorlásra való csábítás vádjá alól bizonyíték hiányában felmentette. — Az ügyész a felmentés mellett feltehetően jelentett be, így a kivándorlási ügygel a közeljövőben a debreceni itélőtábla is foglalkozik majd.

A szeretet gondolatával bucsuztatta Szendrey Sándor ipartestületi elnök az új iparossegédeket a tanoncélitől

Az ipartestület tegnap előjárósági ülésén osztották ki a segédlevelet a november hónapban felszabalt iparostanoncoknak.

Szendrey Sándor ipartestületi elnök intézet búzító beszédet az új iparossegédekhez. Hangzottatta, hogy kettős ünnepet ünnekel. Most búcsúznak a tanoncélitől, a jövőre pedig várja őket is a karácsonyi ünnep. A szeretet hatja át valamennyiüket, mikor átmennek a segédletbe Gondoljanak szeretettel tanáraikra és mestereikre, akiknek tudásukat közölniük. Igyekezzenek tovább tanulni, mert az ipart fejleszteni kell. Ezt kívánja az országnak, nemzetnek az érdeke.

Ezután átadták a segédlevelet a következő felszabalt tanoncoknak: Csuka János műszerész. Kuntferstein János.

Hona nőiszabó, Varga Gábor tímár, Nagy Sándor kőműves, Mörz Erzsébet fehérneműkészítő, Singer Ferenc férfiniszabó, Tömöri Dániel asztalos, Benda Imre kelmefestő, Fánics András szobafestő, Béres Magdolna női kalap készítő, Abrahamovics Sára nőiszabó, Ilyés József ácsmester, Elemen Béla géplakatos, Holub Ferenc vendéglős, Rosenberg Livia nőiszabó, Varga Sándor cipész, Kertész János ügyvezető, Wertheimer Olga fehérneműkészítő, Klein Albert vállalkozó, Mészáros István hentes, Kovács Endre férfiniszabó, Szabó Márton asztalos, Nagy László cipész, Uhrin Margit nőiszabó, Magi Sándor géplakatos, Magyar Piroška nőiszabó, Kovács Olivér szobafestő, Aleva József nőiszabó, Szabó Géza drogu-

Szombaton reggel lesz a presbiter-választás

a Nagytemplomban

A debreceni református egyház holnap választás fogadnókot és presbitereket. A választási gyűlés a reggel 8 órakor kezdődik istentisztelet után nyílik meg.

Fogadnókul teljes egyhangúsággal ismét dr. Kulcsy Sándor polgármester, eddigi fogadnókot fogják megválasztani.

Választás alá jönnek továbbá az összes tanári és tanítói rendes- és pótpresbiterek, ezenfelül az egyházrészek külön-külön fognak összesen 25 presbitert és póttagokat választani.

A presbiteriumnak ugyanis összesen 100 szabaddal választott tagja van, kiknek negyedrészét háromévenként kilép. Választanak a Csapó-utcai, Péter-

fia-utcai és Kossuth-utcai egyházrészek 3-3 presbitert, a Mester-utcai, Kistemplomi, Iszapólyai, Árpád-téri, homokkerti, csapókerti, nyilastelepi és tanyai egyházrészek 2-2 presbitert. Mindenik egyházrész megválasztja továbbá az összes pót-presbitereket.

Az egyházrészek vezetőségei a jelöléseket már megtartották. Régebben az egyház központja jelölte a presbitereket, mióta azonban az egyházrészi élet kifejlődött, az egyházrészek lelkipásztorai az ottani vezetők bevonásával szokták ajánlásukat megtenni.

A választás minden jel szerint egyhangúlag fog megtörténni.

37.616 lajstromos és 33.807 egyéni választója van 1944-ben Hajdu megyének

Hajdú vármegye központi választmányja most tartotta ülését, amelyen Rásó István alispán elnöklésével az 1944. évre érvényes végleges országgyűlési képviselőválasztói névjegyzéket állapították meg.

A névjegyzék végleges megállapításával kapcsolatos ügyekről dr. Sándor Lajos tb. vármegyei aljegyző referált.

A bizottság által megállapított végleges országgyűlési képviselőválasztási névjegyzék összesítése alapján 1944-ben Haj-

dú vármegyének összesen 37616 lajstromos és 33.807 egyéni választója volt. Az egyes választói kerületekben a választók száma a következőképpen alakult: a hajdúböszörményi választókerületben 9574 lajstromos, 8015 egyéni; a hajdúnánási választókerületben 8700 lajstromos, 9063 egyéni; a hajdúszoboszlói választókerületben 8757 lajstromos, 8061 egyéni; a nádudvari választókerületben 10.585 lajstromos, 9608 egyéni választó.

Miért nincs még karácsonyfa DEBRECENBEN?

Idestova egy hét választás el bennünket a karácsonyól, a szeretet, a béke ünnepe, amikor este a család asztalra felkerülnek a csillogó díszektől csillogó karácsonyfák. Még a gyengébb körülmények között élő családoknak asztalán is ott szerepelnek ilyenkor a béke jelképe: egyetlen zöld karácsonyfa ág.

S nagy meglepődéssel tapasztaljuk hogy néhány nappal a nagy ünnep előtt még most sincs Debrecenben karácsonyfa. Holott az előző háborús esztendőben már ilyenkor hatalmas tömegben dobták a fákat a piacra.

Előtt még most sincs Debrecenben karácsonyfa. Holott az előző háborús esztendőben már ilyenkor hatalmas tömegben dobták a fákat a piacra.

Ezzel kapcsolatban szeretnénk felhívni az illetékesek figyelmét, nézzenek utána, hogy hová is tűntek a debreceni piacról a béke karácsonyi jelképei??

Előbb megkérdezte, nagy lelkielő kell-e az öngyilkossághoz, majd a félreeső helyen a priznices ruhával felakasztotta magát

Néhány nappal ezelőtt súlyos csontvelőgyulladásról beszámoltak a debreceni klinikára Hudák Mihály 29 éves kunszentmártoni lakost. A fiatal férfinak rettenetséges kórája volt és ez nagyon elkeserítette. A szenvedésének hatása alatt egyre öngyilkossági kísérletekkel foglalkozott. Egy ízben meg is kérdezte egyik szobatársától:

— Nagy lelkielő kell az öngyilkossághoz?

A szobatárs természetesen nem tudott erről felvilágosítást adni, hanem le akarta beszélni végzetes gondolatáról. Úgy látszott sikerül is eléríteni szándékától.

Tegnap azonban egyóvatlan pillanatban a mellékhelyiségbe lopózott ki Hudák Mihály. Mikor aztán már sokáig távol volt, feltűnt a betegeknél is a férfi távozása. Szóltak az ápolónőnek, aki az emeleti folyosón lévő mellékhelyiségben meg is találta Hudákot. Elszörnyedve állott meg azonban az ajtóban, mert Hudák a fején lévő priznices ruha felhasználásával a vízvezeték felső csővére felakasztotta magát. Élet már nem volt benne.

Az öngyilkosságról jelentést tettek a rendőrségnek is, amely bevezette a vizsgálatot.

„Inkább beismerem a lopást, de legyünk már (a) rajta!”

A debreceni törvényszéken igen érdekes lopási ügyben tartott főárgyalást dr. Tomola Béla büntetőegyesbíró. Seres Dánielnek 32 éves hajdúhadházi asszony ellen a királyi ügyészség lopásbűntette miatt emelt vádat, mert november 20-án Debrecenben vásárlás ürügyén elbement Gáll József üzletébe, hogy férjének egy kabátot vegyen s e közben egy nadrágot és mellényt ruhája alá rejtett és csak azért nem tudta elvinni, mert tettenérték.

Seres Dánielnek tagadta, hogy a mellényt és nadrágot el akarta lopni. Azzal védekezett, hogy az üzletben nagyon sötét volt és ki akarta vinni az ajtóba, hogy anyagát megnézze. Közben a kereskedő rákiáltott, hogy miért akar lopni. Ekkor ő a ruhaneműket ledobta és elszaladt. Tomola Béla eléletárta Seresnének a rendőrségen tett beismerő vallomását, de továbbra is kihartotta amellett, hogy ő nem vette el a ruhát, mert elvették tőle.

Tekintettel arra, hogy beidézték tanuk nem jelentek meg, a törvényszék az ügyészség indítványára a főárgyalást elnapolta. Seresné pedig kérte a bíróságot, hogy ügyét intézzék el, mert neki sokkal jobbra töl esk rajta, úgy is most több egy más lopástól kifolyólag bűntettesét. A törvényszék azonban kíváncsi a tanuk vallomására is és így a főárgyalást elnapolta.

NAPIRENDEN

1945 DECEMBER 17.

ANNAK IDEJÉN a mesében olvashattunk egy úrynevezetű „Buta Katikáról, aki minden emberi képzelet felülmúlóan buta volt, a pincébe engedte a bort, hogy sár ne legyen, a helyén behintette liszttel, a vaját a kerékvágásra keverte és mindenért ártatlannak tartotta magát. Ha szidták, hogy miért eresztette ki a bort, csak azzal védekezett, hogy miért nem mondják ezt előre neki, miért nem mondják, hogy ne kenje a vaját a kerékvágásra, ne szórja a lisztet ki. Buta Kati tipikus példája lenne az önállóan, kezdeményezni nem merő, állandóan utasításra váró embernek. Mert ne higgyük azt, hogy Buta Kati csak a mesében vannak, maupáság egyre botlunk bele olyan emberekbe, kik ugyan nem szórják ki a lisztet a pincében, de kenyérel sem mernek belőle sütni. Szóval afféle fordított, negatív butakalik. Nemrégiben voltunk tanuló egy esetnek, amikor is egy fiatal kereskedelmi alkalmazott, aki áru átvételére kapott megbízatást, három ízben szaladt vissza megkérdezni valamit, ami nem volt előtte elég világos. Egyszer alá kellett valamit írni, amit nem mert kérdezés nélkül egyszer a fuvarossal nem tudott egyedül zöld ágra vergődni, legutoljára pedig talán azt kérdezte, hogy mit kell először levenni a szekérről. A kérdezősködéssel és az oda vissza megtejt utakkal aztán ötször annyi idő alatt készült el, mint kellett volna, amikor ezért szemrehányást tettek neki, akkor azzal védekezett, hogy miért nem tájékoztatták pontosan a részletekről. Szóval nem érezte magát hibásnak. Nem írt rá, vagy kényelmesebben találta rá nem jönni, hogy ez rettentő energia pazarlás, sokkal kevesebb erőfeszítéssel megtalálhatta volna egyedül is a helyes utat. Per ezeken legfőbbképpen éppen úgy nem lehet segíteni, mint a mesében butakalival. de a mesében butakalival a karriert csinált és erre kénytelenek vagyunk a szó prózában értelmében azt mondani: mese.

Rádió-szélhámósok garázdálkodnak Debrecenben

Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre ismeretlen szélhámósok ellen, akik egyesektől kicsalták a rádiót, pénzt vesznek fel, azután nyomtalanul elűnnek. A szélhámósok módszere az, hogy benyúlnak a házakhoz és felajánlják, hogy aházbant lévő rádiókészüléket nagyobb és modern készülékre cserélik ki kevés ráfizetéssel. Annyira meggyőző meséltek, hogy eddig igen sokan „ugrottak” be nekik és nemcsak a rádiót adták át a szélhámósoknak, hanem még a különböző összeget is kifizették.

Tegnap Szanka Sándor fődrász-

mester, Kosuth-utca 41. szám alatti lakos tette feljelentését egy ilyen rádió-szélhámós ellen. Tőle szintén elvitte a rádiót, és még pénzt is kért, azután nyomtalanul elűnt. Pontos személyleírás adott azonban a férfiről. Eszerint a szélhámós 25 év körül, fekete hajzatú fiatal ember.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a vakmerő szélhámósok kézrekerítésére. egyben felhívja ezúton is a nagyközönség figyelmét, hogy a hasonló ürüggyel jelenkezőket minden további nélkül adják a rendőrségnek.

Nem jó a lopott tengeri árából vett pálinkából inni

A debreceni törvényszéken dr. Tomola Béla büntetőegyesbíró igen érdekes ügyben tartott főárgyalást. Az ügy előzményei még 1940 őszére nyúlnak vissza, amikor is özvegy Öry Jánosné Szepes 38. számú tanyájának göréjából nagyobb mennyiségű tengeri tünt el. A lopással kapcsolatban a gyanú Szőlő Mihály gazdasági családra, Duskál Hamza József napszámosra és Ifj. Balta Mihály bérőre terelődött. A nyomozati eljárás befejezése után a királyi ügyészség mindhármójuk ellen lopás bűntette miatt emelt vádat.

A most megtartott főárgyaláson Szőlő Mihály beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy a göré tanyáján mindegy másfél zsák tengeri tünt el, de azt Debrecenben eladta. Az eladott tengeri árából pálinkát vett és abból Duskált is megkínálta.

Duskál Hamza József tagadta bűnösségét. Elmondta, hogy Öry Jánosnéval mint napszámos volt alkalmazásban és amikor észrevette

hogy Szőlő lopást követett el, ő bement gazdaasszonyához és azon neki harállyal felmondott, mert mint mondta: a tanyán olyan dolgok történek, amit ő nem szeret és nem szerelmé bajba keveredni. — Hogy mi történt, azt azonban nem árulta el.

Ifjú Balta Mihály szintén tagadta bűnösségét és azzal védekezett, hogy ő a saját tengeri tünt vitt. Tárgyalás közben Öry Jánosné visszavonta feljelentését Szőlő Mihályval kapcsolatban, miután az ügyész vele szemben vádat ejtett, Duskál Hamzával szemben pedig orgazdaság bűntettére vonatkozó vádját. A törvényszék Szőlő Mihályval kapcsolatban megszüntette az eljárást, Duskál Hamza Józsefet bűnpártolás vétségében mondta ki bűnösnek és egy hónapra fegyházbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Ifjú Balta Mihályt pedig felmentette az elene emelt vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

1945 rendbeli lopás miatt indítottak eljárást egy ragadoskezü vasutas ellen

Roskadozott a szekér a bűnjelek alatt

A debreceni vasúti nyomozó csendőrség nagyszabású bűnyüggyel kapcsolatban fejezte be a nyomozást. Már évekkal ezelőtt dr. Sziklai László MAV főtanácsos, raktárfőnök feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az állomás területén csaknem minden nap követ el kisebb nagyobb lopásokat. Utána Kovács Károly és Katona Gáborné hírlapbizománysok tettek feljelentést ismeretlen tettesek ellen, akik a címére érkezett hírlapokat és képes folyóiratokat nap nap után dezsmálták.

A sorozatos feljelentések alapján a vasúti nyomozó csendőrség széleskörű nyomozást indított és éjjel napallá téve dolgozott, hogy a ragadoskezü vasúti szarkát ártalmatlanná tegye. A csendőrségnek a minden részletre kiterjedő alapos munkája nem is volt hiábavaló, mert a gyanú Simai István altisztre terelődött és állandóan megfigyelés alatt tartották. Amikor már a csendőrségnek megfelelő bizonyíték állott rendelkezésükre Simai Keresztesi-utcai lakásán házkutatást tartott és ez meglepő eredménnyel végződött, mert sok olyan dolgot sikerült előkeríteni, amit a vasútnál már régebben bejelentettek, hogy elveszett.

A házkutatás során gummitömítők, vedrek, függönyök, szerzőszámok és fel nem sorolható kéziszerkek kerültek elő. A bűnjelek biztosítása után

Simai Istvánt is kihallgatták, aki töredelmesen beismerte, hogy 1941-től kezdve igen sokat lopott. Ezek között azután voltak élelmiszerek, ruházati cikkek és minden elképzelhető dolog. Különösen előszeretettel dezsmálta a sajtó küldeményeket. Beismerése szerint is legalább 600 esetben lopott naplapokat és folyóiratokat. Bűnlajstromának végleges összeállításakor azután kiderült, hogy két év alatt nem kevesebb, mint 1945 rendbeli lopást követett el.

Beismerő vallomása után a csendőrség Simai Istvánt azonnal őrizetbe vették és átkísérték a királyi ügyészség fegyházába. A csendőrség a nyomozást ettől függetlenül tovább folytatta és ennek során az a gyanú merült fel, hogy a sorozatos lopások elkövetésekor Simainak bűntársai is voltak. Ez a gyanú nem is volt alaptalan, mert még hat ember ellen indítottak eljárást, akikről feltehető, hogy a nagyszabású lopásban részük volt.

Egyébként a bűnjelként lefogott dolgokat csütörtökön szállították be a királyi ügyészségre. A Simai lakásán talált dolgok alatt egy szekér valóságos roskaadózott és egy külön bűnjelkamarát kellett berendezni részére. Simai ellen közelezen elkészült a vádirat és vele szemben a törvényszék megtartja a főárgyalást

IRÓGÉP
sokszorosítás -- leírás -- kölcsönzés
BORY
IRÓGÉPVÁLLALATNÁL Tel. 20-51.

Karácsonyra
ezüst, arany ékszer-
neműt, sveici órát
már most rendeljen meg
Szelecsényinél
Sas-u. 2. sz. Telefon 26-60.

HIREK

NAGYSZABÁSÚ ÜNNEPSÉGEK LESZNEK NAGYVÁRADON

a Mátyás király-év lezárása és a Szent László-év megnyitása napján

Nagyszabású ünnepek színhelye lesz Nagyvárad szombaton és vasárnap, december 18-án és 19-én: ekkor zárják le az elmúlt Mátyás király sport- és levétképzési évet s nyitják meg a Szent László-évet.

Az elmúlt esztendőben a levétek kiképzése és a sportversenyek, megmozdulások, ünnepélyek Mátyás király nevével, az ő emlékét ünnepelték, neki áldozott az Ifjúság. A Mátyás király évet tavaly Kolozsváron nyitotta meg az Ifjúság Honvédelmi nevelésének és a Testnevelésnek Országos Vezetője.

Az új esztendőt, a most kezdődő levétképzési és sportévet Szent

László emlékezetének szentelték. Ennek az évnek a megnyitása Szent László városában, Nagyváradon lesz szombaton délután a nagyváradi Szent László-téren vitéz Bély Alajos altábornagy, az Ifjúság honvédelmi nevelésének és a Testnevelésnek országos vezetője rekeszté be a Mátyás király-évet és hirdeti meg a Szent László-évet kezdését. Hatalmas tömegek vonulnak fel ezen a megnyitáson, ahonnan gyorslevétek fáklyásmenete vezet a székesgyház elé, Megkoszorúzzák Szent László szobrát, majd este a színházban dísz előadást tart a levétek színjátszó együttese. Az ünnepek vasárnap is folytatódnak.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIEDÓ: Arany Bika-szálló félcset, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket írvessnek minden hétköznap délelőtt 9-11 óráig.

HAIJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSEGE minden belföldön és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pánasznapot tart, amikor is a kérelmek és pánaszok a vármegyei központi MHP ülésnek adhatók át.

GYOGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

„Arany Annyal” Bánó Andor, Piac utca 50. Telefon: 34-06. — „Remény-ség” Gódy Ilona, Csapó-utca 22. Telefon: 14-21. — „Szent Háromság” Sallay L. Homokkert, Szabó Kálmán-utca 14. Telefon: 17-07. — „Sas” Özv. Mandel J.-né, Hatvan-u. 36. Telefon: 39-19.

Őszelői reggel

Lágyan ömlik szét a fény az őszeletti reggelen. Lám, az Ősz, a hű barátunk, mégis, mindig megjelen.

Mert a fákon tarka csokra nyílt a sárga, búcsúzó hervadó levélvilágnak. — Csendes itt a búcsúzó...

Egy mosoly még ránk a fáról, egy mosoly körül. S a nap megcsokolja tiszta arcuk, s ők a porba hullanak.

Antalfy István

— **Tanítói kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Pószár Miklósné, Pap Matild téglási állami népiszkolai nyelvetes tanítói állami népiszkolai rendes tanítónő nevezte ki.

— **A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem Szabadegyetemén,** (Népszerű Főiskolai Tanfolyam), a Déli Múzeumban ma, pénteken előadást tart 5 órai kezdettel dr. Hank Olivér, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara h. igazgatója; A szántóföldi öntözés elméleti és gyakorlati kérdései (vetített képekkel), 6 órai kezdettel vitéz Tikos Béla m. kir. erdőtanácsos; Alföldi fásítás című (vetített képekkel) Belépés díj-talan. Pontos megjelenését kéri, jóismerőseivel együtt a Rendezőbizottság Elnöksége.

— **Vöröskereszt házbetegápolási tanfolyam** kezdődik. Előjegyzéseket felvesz a Vöröskereszt-iroda naponta délelőtt 10-11ig Simonffy-u. 1., II. emelet.

— **Hajdú vármegye költségvetésének miniszteriális tárgyalása.** Rásó István alispán és Barna Elemér vármegyei számvevőszék főnökhelyettes Budapestre utazott Hajdú vármegye és a községek költségvetésének miniszteriális tárgyalására.

— **Lelettek egy tisztviselőt.** Szekeres Sándor 30 éves, nyíregyházi tisztviselő az elmúlt nap este hazafelé tartott, amikor a sötét utcában egy ittassnak látszó fiatalember belekötött és rövid szökváltás után lelépett. A szerencsétlen tisztviselő a földre rogyott s eszméletlenül esett össze. A mentők beszállították a kórházba. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— **Veszedelmes tolvaj cigányasszonyt** fogott el az elmúlt nap a nagyvárosi rendőrség Mátyás Tereci személyében, aki a közelmúltban az egyik ház nyitvafelejtett ajtaján bement és 600 pengő értékű ruhaneműt szedett össze. A cigányasszony ellen megindult az eljárás.

— **Amikor a nyersolajjal töltött hordó felrobban, a levegőbe repül és a traktorkezelő fejére esik.** Fodor András alsószolcsei traktorkezelő az elmúlt nap üzemanyagot akart tölteni a gépbe, de a hideg miatt az olaj sehogysem ment át a szűrőre. Ekkor a szerencsétlen ember szalmával rakta körül a hordót, majd meggyújtotta, abban a hiszékenben, hogy a tüztől cseppfolyós lesz az olaj. Azonban a nyersolajjal telt hordó felrobbant, 15 méterre felcsapódott a levegőbe, majd Fodor fejére esett. Fodor azonnal behalt sérüléseibe.

— **Szomszédháború súlyos sérülésekkel.** Grünfeld Lajosné 32 éves, szatmári lakosnak nézeteltérése támadt az albérlőjével, aki már két hónapja adós maradt a szobája bérelével. A vitába beleavatkozott az udvaron lakó K. Jánosné is, aki az albérlő pártjára állott. A két asszony egymást sértegette. A szomszédasszonyok között közelharagra került a sor. A csetepaté végén Grünfeldné elvesztette az eszméletét és több súlyosabb természetű sérülést szenvedett. A hatósági orvos véleménye szerint szemén, arcán kapott nehezen gyógyuló ütések és a jobb oldali orronja is belört. A könnyen végzetessé válható verekedési ügyben a rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Gyermekeiről otthonában ragyogó felvételeket készít** Berzseki-műterem, Piac-u. 88. Telefon: 31-35.

— **Agyonnyomta a község bűkjája** Kelemen Máté bőrvérvényi lakost, aki a nagyvárosi kórházba való szállítása után behalt sérüléseibe. Megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy az ügyben kit terhel a felelősség.

— **Leesett a háztetőről** — meghalt Aranyosmegyes község határában halálos szerencsétlenség történt. Korodán Tivadar gazdálkodó leesett az egyik ház tetőjéről és az elszorított belső zúzódások következtében meghalt. A jelentés szerint Korodán az Aranyosmegyeshez tartozó, úgynevezett görbendi házcsoporthoz egyik házának a tetőjét javította. Valószínűleg az esőtől síkossá vált tető megcsúszott, elvesztette az egyensúlyt és a földre zuhant. Olyan szerencsétlenül esett, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett és meghalt. Az ügyészség kiadta a temetési engedélyt. A nyomozás tovább folyik.

— **A szülők figyelmébe!** Karácsony előtt minden szülőnek nagy gondot okoz, hogy milyen hasznos és értékes ajándékkal lepje meg szeretett gyermekeit. A legszebb karácsonyi ajándék mindig az, amely könnyen közelférközik a gyermeki lélekhez, szórakoztat és emellett tanít is. Ezeknek a szempontoknak figyelembevételével felhívjuk a debreceni szülők figyelmét a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalában kapható, Kaplonyi György: „Debreceni Ércemberek, Márványnejegyek” című hatalmas, sok képpel illusztrált könyvére. Mesélve, szórakoztatva tanítja meg a fiataliságot Debrecen irodalmi, történelmi, egyházi múltjára, jelenére. A több mint 250 oldalas, színes képekkel tarkított, érdekes könyv ára csak 8 pengő. Ez a legolcsóbb és legraktikusabb karácsonyi ajándék most.

Karácsonyra remek ajándékot KISS uridivatnál Alföldi palota.

— **Pályázatot hirdetnek egy hajdúmezei aljegyzői állásra.** A vitéz dr. Ujvárossy Sándor vármegyei aljegyző vármegyei másodfőjegyzővé történő kinevezése által megüresedett vármegyei aljegyzői állásra pályázatot hirdetett Hajdú vármegye alispánja. A pályázati feltételeket a hivatalos lap legutóbbi száma közli.

— **Felpróbálta a télikabátot, majd fizetés nélkül meglépett.** Dolocsa Imre kunszentmiklósi fiatalember a nagy hidegben kabát nélkül ténfergett a nyíregyházi utcákon, amikor elhatározta, hogy kimegy az ócska-piacra és elemel egy kabátot. Így is tett. Kiment s felpróbálta a télikabátot, pompásan állott rajta — s fizetés nélkül meg akart szökni vele. Azonban elfogták és a nyíregyházi törvényszék az elmúlt nap Dolocsa Imrét lopás büntetése miatt egyévi börtönrre ítélte.

CÉG-TULAJDONOSOK :
SESZTINA-NAGYBÁKAY JENŐ
ÉS NAGYBÁKAY ANTAL
ALAPÍTVÁ 1819. ÉVBEN.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés

Debrecen, Ferenc József-út 23 sz.

Ipari, mezőgazdasági és háztartási vasáruikkak nagy raktára

Lég- és gázvédelmi cikkek beszerzési helye.

Amikor meglátta a csendőröket

kitenc libát repített ki a vonat ablakán

A hajdúdorogi csendőrség igen érdekes árdragítási ügygel kapcsolatban fejezte be a nyomozást. A csendőrségnek ugyanis tudomására jutott, hogy Póka Györgyné hajdúdorogi lakos 12 darab hízott libát vásárolt meg a maximális áron felül, hogy azt Debrecenbe hozza és itt még magasabb áron adja el rajta. A csendőrség azonnal kiment a vasútállomásra és indulás előtt átvizsgálta a vasúti kocsikat. Az egyik fülkében eg is találta Póka Györgynét, aki az utasok legnagyobb meglepetésére azon fáradozott, hogy az állomás tulsó oldalán kinyitotta az ablakot és szorgalmasan dobálta kifelé csomagjait. Az asszony ekkor már k-

lenc hízott libát repített ki az ablakán és csak három maradt benti, amikor a csendőrök beléptek. Póka Györgyné kiáltgatása során elmondta, hogy a libákat Lugosi Miklósnétól vásárolta nyolc pengős kilogramonkénti áron és Debrecenben akarta értékesíteni, hogy az árából ruhát vegyen magának.

A csendőrség kihallgatta Lugosi Miklósnét is, aki beismerte az árdragítást és azzal védekezett; hogy nagyobb adóssága volt és azt akarta a liba árából törleszteni. A csendőrség a két asszony ellen árdragító visszaélés miatt indított eljárást és az esetről jelentést tett a debreceni királyi ügyészségen.

— **A Katolikus Nőegylet találkozója.** Mint már tegnapi számunkban megírtuk, a helybeli katolikus nőegyletek nagyszabású találkozóra és ünnepségre készülnek folyó hó 18-án délután 5 órakor a Svetits-intézet tornatermében. A rendező-ség ezúton is meghívja az Urinők Mária kongregációját, a Szociális Misszió Társulatát, a Szent Erzsébet Egyletet és a Svetits Szövetség tagjait. A rendezőség kéri, hogy mindazok, akik ezen a bensőséges ünnepségen részt akarnak venni, megjelenésüket telefonon vagy személyesen jelentésk be az egyházközségi irodában, hogy idejében történhesen gondoskodás a vendégek el-látására.

— **Miskolcon ingyen cipőt osztot-tak ki szegény iskolás gyermekek között.** Miskolc város közigazgatási bizottsági ülésén Ringbauer Károly tanügyi főtanácsos beszámolt arról az akciónról, amelynek következményeképp lehetővé vált ingyen cipőt ki osztani szegény iskolás gyermekek között, elsősorban elemi iskolába járó gyermekek között. Az akciót a város közjótékonyági ügyosztálya kezdeményezte és a szőszvárosra kerülő cipőkből elsősorban frontszolgálatot teljesítő, vagy sokgyermekes családok gyermekei kapnak.

— **Letartóztatták az apát, akit gyermeke halálának kivételével vádolnak.** Az antalóczi csendőrség letartóztatta Csobelka György 29 éves földmivest, aki állítólag az elmúlt nap halálraverte 9 éves lányát. Az ügyben vizsgálat indult.

— **Szombaton tartja a Háziasszony képző iskola évnnyitó ünnepélyét.** A debreceni m. kir. Háziasszonyképző Iskola december 18-án délelőtt 9 órakor tartja Kürtös-utca 3. szám alatti évnnyitó ünnepélyét. A Házi-asszonyképző Iskola a MANSZ revíziós lánykörének kezdeményezésére indult meg. Az iskola megnyitása iránt igen nagy az érdeklődés. Hír szerint a megnyitáson a földművelésügyi minisztérium kiküldötte is részt vesz és beszédet mond.

— **Az Országos Magyar Sajtókamara tíz példányt vásárolt munkatársunk könyvéből könyvtára részére.** A Debreceni Újság—Hajdúföld munkatársa: Kaplonyi György tollából érdekes könyv jelent meg — mint ismeretes — „Debreceni ércemberek, márványnejegyek” címmel. Az Országos Magyar Sajtókamara könyvtára részére tíz példányt vásárolt az újszerző múból. A Kamara vezetősége nagy elismerését fejezte ki a fiatal újságíró munkájáról.

Tánciskola

— **B. Máriássy Magda** táncintézetében f. hó 18-án diák-tanfolyam kezdődik. Péterfia 30. sz.

Gyászrovat

özv. Sóvágó Józsefné

Hosszas szenvedés után életének 70-ik évében meghalt özv. Sóvágó Józsefné szül. Kökényessy Eszter úrnő. Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a Köztemető diszravatózó terméből a református egyház szertartása szerint. Gyászolják: gyermekei: Sóvágó Béla városi adóhivatali ellenőr feleségével Palyó Etelkával, Sóvágó Irén férjével Moldoványi Jenő Máv. főintéző, szertárfőnökkel, Sóvágó József Máv. intéző; unokái: Sóvágó Évike és Csaba, Moldoványi Emil és Jenci; testvére: Kökényessy Gábor feleségével és gyermekeivel; nászai: Palyó János nejevel Sikorszky Máriával és gyermekeivel, Moldoványi János nejevel Balogh Karolinnal és gyermekeivel, valamint keresztgyermekével és a kiterjedt rokonság. Lakás: Bánffy-utca 14. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

özv. Sóvágó Józsefné

Kökényessy Eszter életének 70-ik évében elhunyt. Temetése szombaton fél 4 órakor lesz a diszravatózó teremből. Gyászolják: gyermekei, menyje, unokái, testvére, nászai és a rokonság. Lakás: Bánffy-utca 14. sz. A gyászoló család a részvétlatoatások mellőzését kéri. Temetését Gebauer rendezi.

özv. Kohutovics Antalné szül. Batáry Zsófia 90 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a 2. A. ravatalozó teremből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Hajnal-utca 18. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Szeregett férjem és drága jó édesapáknak, dr. Tolnay Elemér anyakönyvvizetőnek a temetésén megnyilvánult részvétért, a ravatalozóra küldött koszorúk- és virágokért rokonainknak, jóismerőseinknek, a város tisztviselőkarának ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

Bagdli János nyug. pénzügyi tiszt altiszti 87 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Zrínyi-utca 17. Temetését Bartha vállalat végzi.

Bánki Józsefné Varga Lida 40 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Mórlicz-utca 28. Temetését Bartha vállalat végzi.

Foltat veszek, Irok neked, hirdetésben üzenek. Olvassd a HAJDUFÖLD-et, Add fel hirdetésedet.

A Coetus Theologorum ülése. Ma, pénteken délután 5 órakor a Coetus Theologorum munkaközösség az egyház tanácsstermében (Kálvin-tér 17.) nyilvános felolvasó ülést és közgyűlést tart. A felolvasó ülés előadója dr. Csiksz Tibor nagyváradi vallástanár. Előadásának tárgya: „A figyelem lélektana és az ígértetés”. Minden komoly érdeklődőt szívesen látunk.

Kedden, december 21-én lesz a Sallay-Kálmán balett-est az Arany B.kában

A Zenekedvelők Köre a fűtési és egyéb háborús nehézségek ellenére rendkívül hangverseny keretében megrendezi az idei hangversenyévadban az immár hagyományozamba menő balett-estjét. Az Operaházban nemrégiben bemutatott és nagy sikert aratott Laurisín-darabban, a „Debreceni történelmi”-ban két fiatal csillag tűnt fel: a Sallay-Kálmán-táncospár.

Ezt a két fiatal tehetséges táncművészt sikerült most a Zenekedvelők Köre vezetőiségének december 21-re megnyerni. A balett-est bérleten kívüli, a Kör tagjai azonban bérlettel is válthatják ki jegyeiket tagsági igazolványuk felmutatása mellett a Bertók-féle könyvkereskedésben, Piac-u. 4. sz.

KÖZGAZDASÁG

Az Ipartestület eredményes eljárása az iparosság anyagellátási ügyeiben

Az Ipartestület előjárása tegnapig az anyagot nem hozza! A siker most már nem is maradt el. Bálint Sándor elnök, Vangor Antal alelnök közreműködésével az asztalosoknak a már megvásárolt öt vagon fára, az ácsmestereknek pedig Szendrey Sándor alelnökkel együtt 26 vagon fára sikerült szállítási engedélyt kieszközölniök. Az elmaradt három hónapnyi anyag és kecske-kontingens kiutalták. A kecske-ellátás január 1-től kezdve új rendszer szerint történik. Nem kell igénylést beadni, hanem a megbízott Schlam Kristóf nagykereskedő minden hónapban le szállít 600 kiló kecskét. Közbenjár, hogy a szállítást a vasútnál elősegítsék.

Bornemissza Géza IPARÜGYI MINISZTER KÖZBENJÁRT DEBRECENI TŰZELŐANYAGELLÁTÁSÁRÓL. Az Országos Munkabérmegállapító bizottság ülésén alkalmá volt találkozni Bornemissza Géza iparügyi miniszterrel, akit megkért, hogy lépjen közbe Debrecen nyomozó bizottságának ügyében. Bornemissza Géza azzal a szeretettel, amelyet Debrecen iránt mindig érez, rögtön felhívta Bárányos Károly földművelésügyi államtitkár, akinek intézkedése folytán három vagon tűzifa már be is futott. Ugyancsak személyesen lépett közbe Bornemissza Géza miniszter az elmaradt szén pótlása végett. Megállapították már, hogy a kereskedők nem kaptak meg Debrecenbe diszponált szén. Negyven vagon kiutalt porosz szén sem érkezett még meg. De most már járulni fog a helyzet.

DEBRECENI ÜDVÖZÖLTÉ A HATARSZÉLI IPAROSSÁGNAK. Galamb Ferenc Ipartestületi elnök beszámolt máramarosszigeti és budapesti útjairól, amelyekről a Debreceni Újság-Hajdúföld már megemlékezett. Máramarosszigeten részt vett a december 7 és 8-án tartott kamara napokon s örömmel látta, hogy az ottani helyi hatóságok melegen támogatják az iparosságot. Ez alkalommal felszólalt is, tolmácsolta a debreceni iparosság üdvözlését, hogy yerdősítsék a hitet a határszéli levő magyar iparosságban. Látszik, hogy nem állnak egyedül, hanem velük vagyunk mindannyian. A debreceni Ipartestület is készséggel lesz segítségükre, amiben csak teheti.

ELKÉSZÜLT MÁR AZ IPAROSNYUGDÍJRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYJAVASLAT. Patáky József alelnök köszönetet mond Galamb Ferenc elnöknek és mindazoknak, akik az anyagbeszerzési ügyben eljárak. Kérte Galamb Ferenc elnököt, hogy az iparosnyugdíj ügyét ajánlja Bornemissza Géza miniszter figyelmébe. Galamb Ferenc nyomban kijelenti, hogy az iparosnyugdíj kérdése már elő van készítve. A törvényjavaslat megvan s a miniszter csak az alkalmat várja, hogy azt beterjassza. Debrecenben még az Ipartestület 1927-ben megtartott közgyűlésén hangzott a legelőször, hogy az iparosnyugdíj megoldása csak állami feladat lehet s következetesen ki is tartott e mellett az év mellett, mert csak az állami intézménnyel látja biztosítva az iparosság aggkori ellátását. Debrecenből indult ki az a mozgalom is, hogy külön alap felállításával gondoskodjanak azokról az öreg iparosokról is, akik előrehaladott koruknál fogva a rendes nyugdíjkorhatárt már meg nem szerezhetik. Így tudja, hogy ezt is figyelembe vették az iparosnyugdíj-törvényjavaslat megalkotásánál.

NÉGYEZERÖTSZAZ PÁR CSIZMADIÁK A DEBRECENI CSIZMADIÁK A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI MUNKASSÁGNAK. Különösen eredményes volt a budapesti út. Mint már ismeretes, sikerült a debreceni csizmadiák részére a kért felsőbőr-anyagot elhozni. Iven formán 4500 pár csizma elkészítésével munkához jutnak a debreceni csizmadiáiparosok s a főispánnal való megbeszélés folytán biztosítva van, hogy ezt a lábbelimenyiséget kizárólag debreceni és hajdumegyei munkások kaphassák meg. Eveszben külön utalványokat fognak kibocsátani. Elismeréssel szól Szabó Gábor csizmadiaszakosztályi elnök és Szilágyi Márton jegyző faredezőszármalóknak már 19-20-szor jártak ebben az évben Budapesten s 6 maza is meghatározott végítaposta ezért a minisztériumot. Ki is jelentette, hogy most már nem megy addig hazá-

A FORGALMIADÓ ÉS ILLETÉKEZÉSI SÉRELMEK ORVOSLÁSA. Galamb Ferenc elnök jelentést tett már arról is, hogy a pénzügyminis-

tériumban Szilágyi József hentes-szakosztályi elnökkel eljárak a forgalmiadó és illetékezési sérelmek orvoslása végett. A legnagyobb jóindulatra találak. Egyébként dr. Vajthó Lajos pénzügyigazgató és dr. Csire Ferenc adóhivatali főnök is nagy megértéssel kezelik a kérdést. Elvi jelentőségű vonatkozásokban az Ipartestület felterjesztést intéz a pénzügyminisztériumhoz, amely meghozza a döntést, s így tisztázódik a helyzet.

A CIMFESTŐSZAKOSZTÁLYI KENECÉT ÉS LEMBEZT KÉR. Szathmáry András a címfestőszakosztály nehez helyzetét ismerteti. Féléve nem kaptak ők sem már kenecét, amikor pedig ők pótlányokkal sem tudnak dolgozni. Vas- és falemezékhöz sem tudnak hozzájutni. Az anyaghiány annál égetőbb, mert az ócskaságokból is kifogytak. Ennyire is nagy szükségük van. Támogatást kér.

Galamb Ferenc elnök kijelenti, hogy vas- és bádoglemez a rendelkezések értelmében ilyen célra nem adhatnak. Eryéb dolgokban amennyire lehetséges, segítenek a címfestőszakosztályon. Az anyag elosztási arányán változtatnak, amennyiben ezt a szakmák közti értekezlet is máltányosnak találja.

A TISZTVISELŐK KARACSONYI SEGÉLYE. Az Ipartestületi tisztviselőknek munkájuk legmelegebb elismerése mellett egyhangúlag megszavazták a karácsonyi segélyt. Galamb Ferenc köszönetet mondott az előjárásának a tisztviselők iránt tanúsított megértő magatartásért. Lechner Lajos jegyző bejelentette, hogy az Iparos Ifjúsági önképzőkör a dícséretreméltóan kivette részét a karácsonyi gyűjtési akcióból.

Szathmáry András, mint az Iparos Ifjúsági önképzőkör pénztárosa és lelkes támogatója, örömmel számolt be arról, hogy milyen szépen dolgozott az ifjúság. Összehoztak 817 pengő készpénzt és pár darab ruhaneműt. Egy iparosleány egymaga 260 pengőt gyűjtött. Vasárnap délután 4 órakor rendezik a karácsonyi szeretet-ünnepélyt az Iparos-Körben, amikor nyolc hadiársvát ajándékoznak meg. Az előjárásnak nagy örömmel fordult az iparosifjúság ezt a lelkes buzgókodását.

A KARACSONYI GYŰJTÉSI AKCIÓ EDDIGI EREDMÉNYE. A főispán és az Ipartestület együttes karácsonyi szeretet-akciójának eddigi eredménye: egyéni adományok 12.757. 70 szakosztályok gyűjtése 4.847. Összesen 17.604.70. Az Ipartestület irodája most dolgozza fel a segélyezendők adatait. Az Ipartestület Országos Központja 105 pengőzt küldött három keresetény iparos hadiözveggy segélyezésére.

OLÁH JÁNOS A HENTESSZAKOSZTÁLY UJ ELNÖKE. Öry Lajos hentes és mészárosiparát beszűntette, miután állatkereskedői jogpótlványt kapott. Ennek folytán lemondott a hentes és mészárosszakosztályban viselt alelnöki tisztéről, amelyet a szakosztály egyhangúlag Oláh Jánossal, a szakma egyik érdemes kiváló tagjával töltött be. Ezt az előjárásnak tudomásul vette. Több kisebb ügyet intéztek még el.

ADOMÁNYOK A FOISPÁN ÉS AZ IPARTESTLET KARACSONYI AKCIÓJÁRA. A főispán és a Ipartestület karácsonyi szeretetakkójára az alább újab adományok érkeztek az Ipartestülethez. Bartha István útüplétsi vállalkozó 300, Horváth Kálmán asztalos, Liebermann Testvérek nyomdászok, Szilágyi József hentes, Tóth Gábor férfi szabó, Szilágyi József kőműves, özv. Németh Lajosné, Nagy Sándor csizmadia felénként 50 pengő. A kovács-szakosztály 200, a kőművesek és ácsok szakosztálya 105, a műszerész-szakosztály 100, a kályhás-mesterek csoportja 180 a kőesteti kőműves-mesterek szakosztálya 123. Összesen 513 pengőzt fizettek be gyűjtésből. Eddig befolyt 17.604.70 pengő.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR: December 17, péntek: Udvarolnó felesleges. A-bérlet. December 18, szombat délután: János vitéz, Fülléres helyárok. December 18, szombat este: Udvarolnó felesleges. B-bérlet. December 19, vasárnap délután: Marica grófnő, Rendes helyárok. December 19, vasárnap este: Udvarolnó felesleges. Bérletszűnet. December 20, hétfő: János vitéz. Munkásemlőadás.

ARVERÉSI HIRDETÉNY

Alulírott bir. végrehajó közhírré teszi, hogy a szolnoki kir. járásbírórság 1943. sz. P 1217. sz. végzésével 2632 P 27 fillér tőke, ennek 1943. évi július hó 31-jél járó 6,5 százalékos kamat és 220 P 17 fillér költség behajtása végett — illetve törlesztéséi összegek levonása után dr. Kovács Béla debreceni ügyvéd által képviselt Szolnoki Csuhygár Rt. végrehajító javára alperesek debreceni lakosok végrehajtás: szenvedők ellen a még fennálló hátralékos tartozásra elrendelt végrehajtás során bíróság lefoglalt és ki nem igényelt 3155 P becsértékű ingókra az árverés helyszínére: Debrecenben, Miklós-utca 29. szám alatt 1944. évi január hó 3. napja délelőlt 12 órájára kijelölték, amikor a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is eladatnak az 1943. Pk 27462. sz. végreh. jkvben 1—11. t. a., az 1943 P. 28685. sz. végreh. jkvben 1—13. t. a. lefoglalt bútorok pianinó, szőnyeg, függöny, képek és egyéb ingók. Debrecen 1943. évi december hó 7. napján. Róth Ernő kir. bir. végrehajító.

SPORT

MAGYAR KUPA MERKÖZÉSSEL ZARJA A DVSC AZ OSZI SZEZONT

A bajnok szezon idegőls küzdelme már végetért, de a DVSC megsemmel pihenőre, mert vasárnap Szegeden a Szegei AK-kal kell lejátszani Magyar Kupa mérkőzését. A Szegedi a múlt évben esett ki az első osztályból, de a többi csapatokkal ellenében nem váln meg jó játkosallól és ma csoportjában három osztály ponttal vezet. Ezek szerint a Szeged most is jó formában van és a DVSC-nek össze kell szedni magát, na a Magyar Kupában komolyan akar szerepelni. Már pedig amin tudjuk, akari, mert a Magyar Kupának igen nagy jelentősége van. Ertesülésünk szerint a DVSC komplett csapatával utazik Szegedre és Nagy I., — Csokay, B. Nagy — Orosz, Nagy II, Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mester, Sidlik összeállításban játszik. A DVSC-nek a továbbjutáshoz döntőlen is elegendő, de a debreceni vasutasok győzni akarnak, hogy nyugodtan mehessenek téli pihenőre. A szegedi mérkőzés után a játékosok tehát pihenőre térnek és a vezetőség kezdi meg a munkát. Már is tárgyalásokat kezdtek három komoly csapattal. Ebből arra lehet köve kezdeni, hogy a vezetőség a leggyengébb részen kezdi meg az erősítést. De több fiatal játékos megszerzésén dolgoznak, hogy ezek a fiatalok Mórre köze alát nevelve bármikor készenlétben legyenek. Egyébként úgy halottunk, hogy Szegeden a SZVSE, SZAK, Ujpest és DVSC között karácsonykor tornát rendeznek. Ez azonban véglegesen még nem dől el.

JANUÁR 2-ÁN BELGRÁDBAN A MAGYAR KATONAVÁLOGATOTT VISSZAVÁGÓ MERKÖZÉST JÁTSZIK

A belgrádi katonaválogatott labdarúgó együttes egy hónappal elől Budapestén a magyar katonaválogatott 7:2 arányban legyőzte. A győztes magyar csapatot most visszavágó mérkőzésre hívták meg Belgrádban. A mérkőzés január 2-án kerül sorra Belgrádban a BSK pályán. Minj értesülünk, a mérkőzés iránt élénk az érdeklődés, 25—30 ezer nézőt várnak a nemzetközi találkozóra. A magyar csapat előkészítésével együtt is a Levente labdarúgós országos vezetőséget bízták meg. Az indulás előtt két edzési tar-

